

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

خبرنامه انجمن ایمنی زیستی ایران

نشریه دو ماهانه انجمن علمی ایمنی زیستی ایران

سال پنجم، شماره ۲۵ و ۲۶ آبان و دی ماه ۹۲

نشریه دو ماهانه علمی انجمن ایمنی زیستی ایران

سال پنجم، شماره ۲۵ و ۲۶، آبان و دی ماه ۱۳۹۲

صاحب امتیاز: انجمن ایمنی زیستی ایران

ترتیب انتشار: دو ماه نامه

مدیر مسئول: دکتر بهزاد قره‌یاضی

سردبیر: مهندس فهیم دخت مختاری

مدیر اجرایی و دبیر هیئت تحریریه:

مهندس لیلا سرمدی

اعضای هیئت تحریریه: نیر اعظم خوش خلق سیما، اسکندر امیدی نیا، فهیم دخت مختاری، بابک ناخدا، عباس عالم‌زاده، زهرا کهریزی، لیلا سرمدی، نغمه عبیری و بنفشه درویش روحانی

طراح گرافیک: نسیم ارشدی فرد

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نشر کهن

نشانی: دبیرخانه انجمن ایمنی زیستی ایران

آدرس سایت انجمن: www.irbic.ir

www.biosafetyociety.ir

دبیر خانه انجمن ایمنی زیستی ایران ضمن قدردانی و امتنان از بذل توجه کلیه اساتید، دانش پژوهان، صاحب نظران و خوانندگان گرامی از هرگونه انتقاد، پیشنهاد و اظهار نظر جهت تکمیل و تصحیح این مجموعه در شماره‌های بعدی استقبال می‌کند. درج مطالب در این نشریه الزاما به معنی رد یا قبول دیدگاه نویسنده محترم از سوی این انجمن نیست. علاقمندان می‌توانند مطالب خود را در قالب نرم افزار word به دبیرخانه انجمن ارسال کنند. خبرنامه تعهدی در چاپ مطالب ارسالی ندارد و حق ویرایش این مطالب را برای خود محفوظ می‌دارد. استفاده از مطالب خبرنامه با ذکر منبع بلامانع است.

در این شماره می‌خوانید

سرمقاله: آغاز دوره وفاق و همدلی در خانواده بیوتکنولوژی

اخبار و مصوبات انجمن ایمنی زیستی ایران

کسب رتبه دوم توسط انجمن ایمنی زیستی ایران در ارزیابی عملکرد کمیسیون انجمن‌های علمی کشور

انتصابات جدید در بخش زیست فناوری کشور در دولت یازدهم

تلاش مجلس برای اجرای قانون ایمنی‌زیستی با ارسال گزارش «عدم اجرای قانون ایمنی‌زیستی» به قوه قضائیه

برگزاری هفتمین نشست شورای هماهنگی کدکس غذایی ایران

ساخت نرم‌افزار امنیتی برای مقالات علمی

راه اندازی پایگاه غذاهای تراریخته در سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد

نگرانی از سونامی خاموش به علت عدم سلامت محصولات کشاورزی در کشور

معاون علمی و فناوری رئیس جمهور: حمایت دولت از تولید محصولات دانش بنیان

گزارش هفتمین همایش بین‌المللی ژنتیک برنج

فراخوان سیزدهمین همایش علوم زراعت و اصلاح نباتات و سومین همایش علوم و تکنولوژی بذر ایران

انتخاب چهره تاثیرگذار در علوم زراعت و اصلاح نباتات در سیزدهمین همایش علوم زراعت و

اصلاح نباتات

گفت و گوی ویژه

خبر ویژه: حیوان کشی؛ قصور سازمان حفاظت محیط زیست و خطر انقراض پلنگ ایرانی

خطر انقراض یک گونه کمیاب گیاهی

پرونده روز: ابراز نگرانی کاذب از برنج مهندسی ژنتیک شده (تراریخته) در برابر خطر محرز

برنج‌های مسموم

خبر علمی: دستاوردی دیگر در مهندسی ژنتیک، تولید اولین همبرگر با گوشت مصنوعی در

جهان!

فراخوان ارسال مقاله به فصل نامه علمی - ترویجی ایمنی‌زیستی

معرفی سایت

معرفی کتاب

اطلاعیه

ارتباط با ما

فهرست	شماره صفحه
سرمقاله	۲
اخبار و مصوبات انجمن	۴
اخبار	۵
گزارش	۸
گفت و گوی ویژه	۱۰
خبر ویژه	۱۳
پرونده روز	۱۶
اخبار علمی	۲۲
معرفی سایت	۲۳
معرفی کتاب	۲۴
ارتباط با ما	۲۴

Iran technology
Information Center

آغاز دوره وفاق و همدلی در خانواده بیوتکنولوژی

بهزاد قره یاضی

دانشیار پژوهشکده بیوتکنولوژی کشاورزی

نسیم تغییرات در مدیریت بیوتکنولوژی کشور وزیدن گرفته و انتصاب مدیران شایسته در جای جای مدیریت های بیوتکنولوژی با استقبال غیر قابل توصیفی در سطوح مختلف کشور مواجه بوده است. اگر چه در حوزه بیوتکنولوژی کشاورزی نیز پژوهشگران و متخصصین امر منتظر استمرار این شایسته سالاری هستند اما تعجیلی هم برای تحقق این امر ندارند. امیدواری های ایجاد شده در پس این انتصابات این است که دانایی ستیزی و فناوری هراسی که چالش عمده ای پیش روی توسعه بیوتکنولوژی کشور محسوب می شود دیگر جایگاهی در ادبیات این مدیران نخواهد داشت. اگر چه شادمانی ناشی از پایان دوره دانایی ستیزی و فناوری هراسی به تنهایی می توانست موضوع مناسبی برای سرمقاله محسوب شود اما این یادداشت به این منظور به رشته تحریر در نیامده بلکه به عنوان پیشنهادی برای مدیران جدید بیوتکنولوژی کشور است تا با راهکار و تدبیری هماهنگ کاری کنند تا این نسیم رهاوردی بارانی داشته باشد و به نوبه خود بیوتکنولوژی را شکوفا کند و مردم را از حظ شیرین میوه های این فناوری سترگ بهره مند کند.

آنچه مدیران جدید بیوتکنولوژی باید انجام دهند

۱. شایسته سالاری: خوشبختانه مدیران بیوتکنولوژی که در دولت تدبیر و امید منصوب شده اند از رزومه قابل دفاع و سوابق علمی و مدیریتی درخشانی برخوردارند و از این منظر باید به انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان تبریک گفت. اما هنوز این تهدید وجود دارد که هر مدیری به سمت ناشایسته سالاری پیش برود. نفس انسان و وسوسه های شیطانی همواره در کمینند تا مدیر را وادار کنند تلاش کند «اولین» باشد. این آغاز انحراف است. اشکالی ندارد اگر در دوره مدیریت مدیران فعلی بیوتکنولوژی تعداد مقالات و دستاوردهای علمی شخصی این بزرگواران کاهش پیدا کند و به جای آن با صرف وقت و انرژی بیشتر مدیریت بخش به نحوی هدایت شود تا دیگران به دستاوردهای شگرف نائل شوند. اصولا نفس انسان از کسی که تعریف و تمجیدش کند بیشتر خوشش می آید تا کسی که مدیر را نقد کند. مدیران با استفاده از سلاح بیداری و آگاهی خود

را از شر این نفس اماره برهانند و خاک در چشم افرادی بپاشند که تا دیروز تملق مدیر پیشین را می گفتند و امروز تملق او را می گویند. مدیران فعلی باید قدر منتقدین را بدانند و آنها را عزیز بدانند زیرا آنها آیین تمام نمای لاقل بخشی از رفتارهای مدیر محسوب می شوند. همان گونه که مدیران فعلی خودشان با مکانیزم خاصی ابتدا «انتخاب» و سپس «منصوب» شده اند باید در انتخاب مدیران سطوح پایین تر نیز شایسته سالاری را مد نظر قرار دهند و اگر نگوییم مقبول ترین فرد در بین همکاران را برای هر سمتی بگمارند، لاقل از همکاران خود استمزاژ کنند و یکی از افراد مقبول را برای انجام مسئولیت مد نظر منصوب کنند و در یک کلام شایسته سالاری را نصب العین قرار دهند و بدانند که ریشه همه مفسده های مدیریت های قبلی بیوتکنولوژی در «ناشایسته سالاری» بوده است.

۲. مبارزه با دانایی ستیزی و فناوری هراسی: باور کردنی نیست اما حقیقت دارد که در دوره پیشین با توجه به عدم بهره از دانش روز با یافته های علمی مخالفت می شد. طی ۱۸ سال گذشته اصل تراریخته بودن برنج تراریخته توسط برخی انکار می شد و به استنادات علمی و توضیح کثیری از دانشمندان کشور و حتی رسانه های جهانی توجهی نمی شد. دیگرانی، بیوتکنولوژی در حوزه کشاورزی و گزارشات معتبر ISAA را بدون هر نوع توضیحی فاقد اعتبار معرفی می کردند و کسانی که به آن استناد می کردند «سینه چاکان کلابو جیمز» معرفی می شدند! اعتبار صداها و بلکه هزاران مقاله در مورد عدم وجود هر نوع سمیت، حساسیت زایی و ملاحظه نگران کننده در مورد محصولات حاصل از بیوتکنولوژی زیر سوال می رفت و خزعبلات بی اعتبار سایت های اینترنتی و مخالفان غیر دولتی در اروپا با آب و تاب نقل می شد و از آن به عنوان “fact” یاد می شد و در ترویج آنها از جیب بیت المال هزینه می شد. مدیران جدید باید با شیوه ای نیکو نسبت به ترویج بیوتکنولوژی و مبارزه بی امان با دانایی ستیزی پیمان ببندند و هر نوع دانایی ستیز و فناوری هراسی را از دور خود دور کنند و با آنها «جدال احسن» کنند. مدیران فعلی به جد باید رزومه هر مدیر زبردست خود و اظهارات و اقدامات او را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و به هیچ عنوان از افرادی که به هر نحو دانایی ستیزی و فناوری هراسی کرده اند در رده های مدیریتی استفاده نکنند. فناوری هراسی مساوی مسئولیت شناسی و رعایت ضوابط نیست. همه بیوتکنولوژیست ها به رعایت ضوابط و مقررات و رعایت همه اصول ایمنی در همه رشته ها و نه تنها در بیوتکنولوژی ایمان کامل دارند. نباید اجازه داد تبلیغ شود که پژوهش های بیوتکنولوژی دارای خطرهای خاصی هستند که برای مثال در پژوهش های پزشکی یا زیست محیطی یا شیمی و فیزیک وجود ندارد.

۳. ساز و کار هماهنگی برای پرهیز از بخشی نگری: اگر چه فعلا در کشور سازوکارهای رسمی برای هماهنگی کم و

بیش وجود دارند و برای مثال می توان از وجود ستاد توسعه زیست فناوری کشور برای ایجاد این هماهنگی استفاده کرد اما این ساز و کار رسمی است و شاید برای هدف منظور نگارنده هم کافی نباشد. به نظر اینجانب باید شورای هماهنگی «غیر رسمی» دیگری با هر عنوانی (که اصلا هم اهمیت ندارد) بین مدیران ارشد بیوتکنولوژی (رئیس ستاد توسعه زیست فناوری، رئیس انستیتو پاستور، رئیس موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی، رئیس پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک، رئیس پژوهشکده بیوتکنولوژی کشاورزی، رئیس پژوهشگاه رویان و روسای چند انجمن علمی معتبر با رتبه الف در حوزه مرتبط) دو هفته یا ماهی یک بار دور هم جمع شوند و در مورد مسائل مشترک فی ما بین با ساختاری منظم و با دستور جلسه خاصی به بحث و تبادل نظر بپردازند و حتی در محیطی صمیمی به انتقاد از خود بپردازند. با این کار دل ها به هم نزدیک تر شده، وفاق جای خود را به نزاع و بخشی نگری خواهد داد.

۴. اشتباهی نگرفتن مسئولیت خود به عنوان مدیر بیوتکنولوژی: مدیران جدید بیوتکنولوژی باید مراقب باشند تا انتها جایگاه خود را متوجه شوند! آنها نباید بیش از آن که نگران توسعه بیوتکنولوژی کشور باشند، مدعی نگرانی برای محیط زیست و صدمه های ناشی از بیوتکنولوژی به آن بشوند!!! آنها باید مراقب باشند مبدا به جای ترویج بیوتکنولوژی از زیر سؤال بودن این محصولات از جنبه فقهی سخن بگویند و بیوتکنولوژی را دستاوردی سکولاریستی و رهاورد غرب معرفی کنند. آنها نباید گاهی به جای وزیر بهداشت بنشینند و نگران سلامتی مردم شوند و از خطرات بیوتکنولوژی و به ویژه مهندسی ژنتیک و تراریخته ها برای سلامت انسان سخن به میان آورند یا مدعی شوند که ممکن است کشور به دست کمپانی های چند ملیتی بیفتد. خلاصه آنچه مدیران جدید بیوتکنولوژی باید نگران آن باشند عقب افتادن ایران عزیز از کشورهای همچون پاکستان و مصر و حتی سودان و بورکینافاسو در زمینه مهندسی ژنتیک است. همان گونه که دکتر قانعی رئیس محترم ستاد بیوتکنولوژی کشور در جلسه ملاقات انجمن های علمی با دکتر ستاری گفتند آنها باید نگران باشند که چگونه با استفاده از بیوتکنولوژی بتوانند سهم سه درصدی از تولید ناخالص داخلی را بدست بیاورند. آنها باید نگران باشند که چگونه به جای واردات و مصرف سالیانه بیش از پنج میلیارد دلار محصولات تراریخته از آمریکا و کانادا و آرژانتین و برزیل و غیره خودمان در ایران این محصولات را تولید و حتی آن را صادر کنیم. این نگرانی ها هرگز در دوره مدیریتی قبل اظهار نشد. در آن دوره کسی نگران نبود که در سایه مخالفت آنها با توسعه مهندسی ژنتیک صدها هزار تن سموم آفت کش شیمیایی در مزارع کشور پخش شد، آنها نگران نبودند که در سایه به زنجیر کشیدن تنها محصول تراریخته ایرانی در مزرعه و سایر محصولات تراریخته دانشمندان سرفراز

کشورمان در گلخانه و آزمایشگاه راه ورود سالیانه سه تا پنج میلیارد دلار محصول تراریخته به کشورمان باز شد. ۵. شفافیت: عدم شفافیت از ویژگی های مدیران مستبد است. در دوره جدید همه کارها باید شفاف باشد. اگر اعتباری برای طرحی اختصاص داده می شود بر روی سایت با افتخار درج شود. کسی که می تواند تسهیلاتی را بگیرد باید به آن افتخار کند نه این که آن را پنهان کند. اگر به طرحی به عنوان طرح برتر جایزه اعطا می شود یا پژوهشگری به عنوان نمونه انتخاب می شود مکانیزم این انتخاب ها پیشاپیش و به صورت شفاف به اطلاع عموم برسد و همه امکان شرکت در این رقابت و عرضه خود یا محصول خود را داشته باشند. این حق همه مردم و به ویژه بیوتکنولوژیست ها است که بدانند اعتبارات ستاد توسعه بیوتکنولوژی کشور چرا این قدر ناچیز است (کمتر از یک پنجم اعتبارات ستاد توسعه نانوتکنولوژی که خودش هم ناچیز است)؟

۶. همکاری با انجمن های علمی و منتقدین: مدیران جدید بیوتکنولوژی باید سعه صدر داشته باشند و نه تنها با منتقدین برخورد نکرده و گالیله کشی راه نیندازند و هر روز یکی از آنها را به دادگاهی نکشانند بلکه باید آنها را در کنار خود بنشانند و از انتقادهای آنها استفاده کنند. به طور ویژه مدیران فعلی باید علاوه بر این که انجمن های علمی را کنار خود می بینند و وظایف تعریف شده ای برای آنها قائل می شوند باید برای استفاده نهادهای این پتانسیل عظیم راهکار مناسبی را نیز تدبیر و عملی کنند.

نگارنده ضمن تبریک انتصاب به مدیران جدید حوزه بیوتکنولوژی کشور از آنان می خواهد "آنچه برخی پیشینیان کردند را نکنند" و بهره گیری از رهنمودهای مقام معظم رهبری برای نیل به اهداف مقدس نظام جمهوری اسلامی و تحقق اهداف سند چشم انداز نظام در افق ۱۴۰۴ را برنامه کاری خود در این دوره قرار دهند و از هر گونه کشمکش و بخشی نگری و فناوری هراسی و تقابل، به جد پرهیز کنند و به جای آن "وفاق و همدلی" را سر لوحه کار خود قرار دهند.

والسلام.

اخبار و مصوبات انجمن ایمنی زیستی ایران

تشکیل جلسه مشترک انجمن ایمنی زیستی ایران و سرپرست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بر اساس مصوبه هیئت مدیره انجمن ایمنی زیستی ایران مورخ ۱۶ شهریور ماه ۱۳۹۲، تصمیم گرفته شد جلسه مشترک انجمن ایمنی زیستی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در تاریخ ۱۹ شهریور ماه برگزار شود. در این جلسه مقرر شد علاوه بر اعضای هیئت مدیره انجمن، از پیشکسوتان بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک و همچنین تعدادی از اعضای فعال انجمن ایمنی زیستی ایران دعوت شود و گزارشی از وضعیت بیوتکنولوژی کشور به دکتر توفیقی سرپرست وقت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین پیشنهاداتی جهت بهبود وضعیت این علم و پژوهشگران این رشته، ارائه شود. بر این اساس در جلسه روز ۱۹ شهریور ماه، متخصصان صاحب نام حوزه بیوتکنولوژی به تشریح وضعیت بیوتکنولوژی در کشور پرداختند و در مورد چالش ها و مشکلات موجود گزارشی کامل را تقدیم دکتر توفیقی کردند. اجرا نکردن هیچ یک از موارد مندرج در سند زیست فناوری، ارائه گزارش های غیر واقع در رابطه با جایگاه ایران در حوزه بیوتکنولوژی، خاصه خرجی های ستاد توسعه زیست فناوری، چند پیشگی مدیران بیوتکنولوژی، فناوری هراسی و دانایی ستیزی این مدیران، عدم شفافیت در هزینه کرد اعتبارات ستاد توسعه زیست فناوری، منحل شدن دانشکده فناوری های نو دانشگاه شهید بهشتی و واگذاری این دانشکده به گروه خمیر و کاغذ، مهاجرت لجام گسیخته دانشجویان نخبه رشته بیوتکنولوژی از کشور و پسرفت پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک در چند سال گذشته، از جمله مشکلات مطرح شده در حوزه بیوتکنولوژی است که در این جلسه به آنها پرداخته شد.

تصمیم گیری انجمن در رابطه با همکاری گروه بین المللی راهبران

بنا بر تصمیم هیئت مدیره انجمن مورخ ۹۲/۶/۱۶ مقرر شد در خصوص همکاری گروه بین المللی راهبران، در صورت موافقت این گروه برای عضویت حقوقی در انجمن ایمنی زیستی ایران، از گروه بین المللی راهبران به عنوان گروه مشاور در برگزاری همایش ها، دعوت به همکاری شود.

معرفی انجمن ایمنی زیستی ایران در کتاب انجمن های علمی کشور

بر اساس مصوبه جلسه هیئت مدیره انجمن مورخ ۲۳ شهریور ماه ۹۲ تصمیم گرفته شد که معرفی انجمن ایمنی زیستی ایران در فصلی از کتاب انجمن های علمی کشور گنجانده شود و در تهیه آن، تیمی از اعضای هیئت مدیره انجمن، متشکل از دکتر بابک ناخدا، دکتر اسکندر امیدی نیا و خانم دکتر نیراعظم خوش خلق سیما مشارکت کنند.

مشارکت اعضای فعال انجمن ایمنی زیستی ایران در جلسه هیئت مدیره

بر اساس مصوبه جلسه هیئت مدیره انجمن مورخ ۹۲/۷/۶، جهت مشارکت حداکثری اعضای انجمن ایمنی زیستی ایران، مقرر شد از سه نفر مهمان از اعضای فعال انجمن ایمنی زیستی دعوت شود تا در جلسات بعدی هیئت مدیره شرکت کنند و مسئولیت هایی به آنها واگذار شود.

تصمیم گیری انجمن راجع به ارتباط با سازمان ملل

بر اساس مصوبه جلسه هیئت مدیره انجمن مورخ ۱۳ مهر ماه ۱۳۹۲، تصمیم گرفته شد که دکتر ناخدا به نمایندگی تام الاختیار از طرف انجمن ایمنی زیستی ایران، مسئول ارتباطات و پیوند دادن انجمن با سازمان ملل باشد.

برنامه انجمن در مقابل دانایی ستیزی سازمان حفاظت محیط زیست

بر اساس مصوبه هیئت مدیره انجمن مورخ ۱۸ آبان ماه ۹۲، با توجه به رویکرد دانایی ستیزی و فناوری هراسی سازمان حفاظت محیط زیست، قرار شد که در این رابطه تصمیماتی اتخاذ شود. بر این اساس تصمیم گرفته شد که با دکتر حسن روحانی راجع به رویکرد خانم دکتر معصومه ابتکار معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و روش های مقابله با فناوری های نو در سازمان حفاظت محیط زیست مکاتباتی انجام شود. همچنین قرار شد خانم دکتر خوش خلق سیما با خانم دکتر ابتکار، در رابطه با نگرانی انجمن های علمی کشور از این موضوع و اقدامات آن سازمان، مذاکره کند. استمرار نگارش مقالات افشاگرانه در این رابطه، به عنوان تصمیم دیگر در جلسه هیئت مدیره انجمن مطرح شد. همچنین در این جلسه مقرر شد در رابطه با فیلم «لحظه ای از حقیقت»، نامه اعتراض تهیه شود و برای اعضای هیئت دولت و رئیس جمهور ارسال شود.

اخبار

تهیه و تنظیم: لیلا سرمدی

کسب رتبه دوم توسط انجمن ایمنی زیستی ایران در ارزیابی عملکرد کمیسیون انجمن های علمی کشور

بر اساس نتایج ارزیابی های کارشناسی کمیسیون انجمن های علمی کشور، انجمن ایمنی زیستی ایران در میان انجمن های علمی حوزه بین رشته ای تنها با اختلاف یک امتیاز از رتبه اول، موفق به کسب رتبه دوم در میان انجمن های علمی این حوزه و همچنین موفق به کسب رتبه ششم در میان ۳۲۱ انجمن علمی کشور شده است. بر اساس این ارزیابی، انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات کشور برای سومین سال متوالی، حائز رتبه اول در میان انجمن های علمی حوزه کشاورزی و انجمن بیوتکنولوژی جمهوری اسلامی ایران در میان ۳۲۱ انجمن علمی، موفق به کسب رتبه چهاردهم و حائز رتبه چهارم بین انجمن های علمی حوزه بین رشته ای شده است. انجمن ایمنی زیستی ایران مفتخر است ضمن تشکر و قدردانی از زحمات اعضای فعال و اعضای محترم هیئت مدیره انجمن، این دستاورد مهم را خدمت همه عزیزان تبریک عرض بگویم و توفیقات روز افزون الهی و پیشرفت های مستمر را از درگاه ایزد منان مسئلت دارد. همچنین از دکتر براری دبیر محترم کمیسیون انجمن های علمی وزارت علوم، پژوهش و فناوری برای همکاری در اجرای فعالیت های این انجمن ها قدردانی کرده و امیدوار است که با توجه و حمایت مسئولین، شاهد توسعه و ترویج علم و رفع مشکلات جامعه علمی کشور در این حوزه توسط متخصصان باشد.

انتصابات جدید در بخش زیست فناوری کشور در دولت یازدهم

دکتر مصطفی قانع طی حکمی از سوی دکتر سورنا ستاری معاون علم و فناوری رئیس جمهور، به جای دکتر صاحبقدم لطفی دبیر مورد انتقاد ستاد توسعه زیست فناوری کشور منصوب شد. وی در حال حاضر قائم مقام پژوهشگاه علوم پزشکی بقیه الله الاعظم (عج) است. دکتر قانعی استاد دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله الاعظم (عج) و فوق تخصص ریه است. وی از سال ۱۳۸۸ سمت معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس انستیتو پاستور در دولت دهم را عهده دار بوده است. دکتر قانعی علاوه بر دبیری ستاد توسعه زیست فناوری، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی

بقیه الله (عج)، سرپرست معاونت پژوهش و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رئیس انستیتو پاستور ایران، مشاور وزیر بهداشت و دبیر شورای فناوری های سلامت است. در انتصابی دیگر، دکتر محمد رضا زمانی از سوی دکتر فرجی دانا به جای عباس صاحبقدم لطفی به ریاست پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری کشور انتخاب شد. وی متخصص رشته بیوتکنولوژی و زیست شناسی است و سابقه ریاست دانشگاه رازی کرمانشاه را در رزومه خود دارد. انجمن ایمنی زیستی ایران بدین وسیله مراتب تبریک خود را جهت این انتصابات شایسته اعلام می کند و ضمن آرزوی توفیقات روز افزون الهی، خدمتی مملو از شور و سازندگی از درگاه ایزد منان مسئلت دارد و امیدوار است که با انتخاب تیم شایسته دکتر روحانی در بخش های کشاورزی و زیست فناوری، تغییر و تحولی بنیادی را جهت احیا و ارتقای زیست فناوری، خاتمه یافتن دوران مدیریت فناوری هراسی و بازگشت ایران به جایگاه واقعی خود در بخش بیوتکنولوژی و مهندسی ژنتیک شاهد باشیم.

تلاش مجلس برای اجرای قانون ایمنی زیستی با ارسال گزارش «عدم اجرای قانون ایمنی زیستی» به قوه قضائیه

به گزارش خبرگزاری معاونت امور مجلس ریاست جمهوری، در نشست علنی چهارشنبه ۱۳ آذر ماه مجلس شورای اسلامی، پس از استماع گزارش کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی درباره اجرایی نشدن قانون ایمنی زیستی جمهوری اسلامی ایران، این گزارش با ۱۲۵ رأی موافق، ۱۱ رأی مخالف و ۹ رأی ممتنع از مجموع ۲۰۷ نماینده حاضر در صحن مجلس تأیید شد و در ادامه نمایندگان، گزارش کمیسیون کشاورزی در زمینه عدم اجرای قانون ایمنی زیستی ایران را به قوه قضائیه ارسال کردند. محمد مهدی برومند سخنگوی کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی در تشریح گزارش این کمیسیون گفت: «با توجه به این که فناوری مهندسی ژنتیک می تواند در سریع ترین زمان ممکن بسیاری از محدودیت ها را در ایجاد خصوصیات جدید و کمیت و کیفیت بهتر محصولات غذایی از سر راه بردارد، ولی با وجود فواید و مزایای بسیار زیاد این محصولات، همواره برخی نگرانی ها در بین عموم مردم و دانش پژوهان وجود دارد». وی افزود: «بنابراین مجموعه ای از تدابیر، سیاست ها، مقررات و روش هایی برای تضمین بهره برداری از فواید زیست فناوری نوین و پیشگیری از آثار منفی احتمالی کاربرد این فناوری بر تنوع زیستی، سلامت انسان، دام، گیاه و محیط زیست اتخاذ می شود که به آن «ایمنی زیستی» گفته می شود». برومند تصریح کرد: «با توجه به همین نگرانی ها تاکنون استفاده تجاری از این فناوری اغلب برای محصولات زراعی صنعتی و فرآورده هایی بوده که به صورت فرآوری شده مورد مصرف انسان قرار می گیرند؛ به طوری که بیش

از ۹۸ درصد گیاهان تراریخته تولیدی در دنیا شامل سویا، ذرت، پنبه و کلزا است». سخنگوی کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس با اشاره به تأخیر اجرای قانون ایمنی زیستی تصریح کرد: «در حال حاضر بیش از سه سال از تصویب قانون ملی ایمنی زیستی می‌گذرد. ولی تأخیر در اجرای این قانون، موجب عدم بهره‌مندی کشور از محصولات و دستاوردهای زیست فناوری شده است. از طرفی دیگر، گزارش حاضر نتیجه تجزیه و تحلیل اسناد ارائه شده از عملکرد دستگاه‌ها، بحث‌های صورت گرفته پیرامون قانون ایمنی زیستی و آخرین نسخه مربوط به آن است». برومندی با اشاره به واردات محصولات تراریخته از کشورهای دیگر، این موضوع را دور از مصلحت و منافع ملی کشور دانست. وی اجرای کامل قانون ملی ایمنی زیستی در کشور را موجب توسعه و شکوفایی فناوری زیستی نوین و بویژه مهندسی ژنتیک در کشور عنوان کرد و عدم تصویب آیین نامه اجرایی و دستورالعمل‌های واضح برای رفع نقایص موجود در قانون ملی ایمنی زیستی را از مشکلات سر راه این قانون برشمرد. بنابراین لازم است شورای ملی ایمنی زیستی و دستگاه‌های اجرایی ذیصلاح ملی هر چه سریع‌تر آیین نامه اجرایی را به تصویب برسانند تا دستگاه‌های اجرایی بتوانند فرآیند مجوزدهی و استفاده ایمنی از این قبیل محصولات را در کشور انجام دهند.

برگزاری هفتمین نشست شورای هماهنگی کدکس غذایی ایران

هفتمین نشست شورای هماهنگی کدکس غذایی ایران با حضور اسکندر زند، معاون وزیر کشاورزی، نظام‌الدین برزگری، رئیس سازمان ملی استاندارد ایران و رئیس شورای هماهنگی کدکس غذایی، علی‌ابادری، معاون تدوین و ترویج استاندارد، نمایندگان وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و علوم، تحقیقات و فناوری، روز چهارشنبه ۲۰ آذر ماه در سازمان ملی استاندارد ایران برگزار شد. معاون تدوین و ترویج استاندارد سازمان ملی استاندارد ایران، در این نشست با تأکید بر افزایش کیفیت فرآورده‌های غذایی، حضور فعال در بازارهای جهانی و مشارکت در تدوین استانداردهای بین‌المللی را از اهداف اصلی شورای هماهنگی کدکس غذایی برشمرد. کمیسیون کدکس غذایی به منظور ارتقاء سطح استانداردهای ملی و بین‌المللی، در سال ۱۹۶۳ توسط سازمان‌های خواربار و

کشاورزی و بهداشت جهانی تاسیس شد که در حال حاضر با بیش از ۱۸۰ عضو اصلی و ۲۰۰ عضو ناظر، مسئولیت تدوین استانداردها و آیین‌نامه‌های مربوط به مواد غذایی برای حمایت از سلامت مصرف‌کننده، تضمین تجارت جهانی و همچنین هماهنگ‌سازی استانداردهای مواد غذایی را عهده دار است. در پایان این نشست، دستورالعمل کدکس غذایی ایران، بررسی و کلیات آن به تصویب رسید. برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت سازمان ملی استاندارد ایران به آدرس <http://www.isiri.org> مراجعه شود.

ساخت نرم افزار امنیتی برای مقالات علمی

سرقت‌های علمی و ادبی یکی از مشکلات جامعه علمی کشور محسوب می‌شود. به طوری که همواره یکی از دغدغه‌های جامعه علمی، نگرانی از سرقت آثار علمی است بدون آن که مرجعی برای شناسایی افراد سودجو وجود داشته باشد. در این راستا، به تازگی پژوهشکده فناوری اطلاعات و ارتباطات جهاد دانشگاهی با همکاری پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، برای حل این معضل نرم‌افزاری ارائه کرده است که کارآمد و ضد سرقت است و به عنوان یک راهکار مناسب برای این منظور طراحی شده است. در این زمینه به گزارش گروه فناوری مهر، معاون پژوهشی و آموزشی پژوهشکده فناوری اطلاعات و ارتباطات جهاد دانشگاهی با اشاره به این که طراحی این نرم‌افزار از شش ماه پیش با همکاری پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران کلید خورده، عنوان کرد: «یک تیم متخصص از فارغ‌التحصیلان دکتری و کارشناسی ارشد در رشته‌های هوش مصنوعی و فناوری اطلاعات برای طراحی این نرم‌افزار فعالیت می‌کنند». دکتر شقاقی با اشاره به این که این نرم‌افزار می‌تواند برای دانشگاه‌ها و مراکز علمی بسیار ارزشمند و سازنده باشد، افزود: «تلاش ما بر این است که این نرم‌افزار تا چند ماه آینده نهائی و استفاده از آن برای جامعه قابل استفاده باشد». معاون پژوهشی و آموزشی پژوهشکده فناوری اطلاعات و ارتباطات جهاد دانشگاهی از انجام بیش از ۵۰ پروژه پژوهشی در این زمینه در پژوهشکده خبر داد و گفت: «این پروژه‌ها از طریق گروه‌های سه‌گانه پژوهشی توسعه مدل‌های کسب و کار، گروه پژوهشی سیستم‌های اطلاعاتی پیشرفته و گروه پژوهشی دیجیتال انجام می‌شود».

راه اندازی پایگاه غذاهای تراریخته در سازمان خواربار و کشاورزی سازمان ملل متحد

در سی و ششمین نشست شورای هماهنگی کدکس غذایی که در شهر رم در کشور ایتالیا برگزار شد، سازمان خواربار و کشاورزی سازمان ملل متحد (FAO) از ایجاد یک پایگاه

غذاهای اصلی تراریخته خبر داد. هدف از راه‌اندازی پایگاه غذاهای تراریخته، به اشتراک گذاشتن آمار و اطلاعات در رابطه با ارزیابی ایمنی غذاهای حاصل از گیاهان نو ترکیب (تراریخته) عنوان شده است که طبق استاندارد کدکس غذایی مطابق با مستندات درج شده در راهنمای کدکس تحت عنوان «راهنما برای انجام ارزیابی ایمنی مواد غذایی از گیاهان نو ترکیب» (راهنمای ۲۰۰۳-۴۵ CAC / GL، پیوست III که در سال ۲۰۰۸ به تصویب رسید) است. همچنین تسهیل استفاده موثر از ارزیابی ایمنی مواد غذایی با حضور سطح پایینی از مواد گیاهی نو ترکیب در مواد غذایی، از دیگر اهداف آن است. برای کسب اطلاعات بیشتر به آدرس <http://fao.org/gm-platform> مراجعه شود.

نگرانی از سونامی خاموش به علت عدم سلامت محصولات کشاورزی در کشور

در حالی که هر ساله بر مصرف سموم و کودهای شیمیایی که مضرات فراوانی بر سلامت انسان دارند، نهی می‌شود، هنوز هم بسیاری از کشاورزان برای محصولاتشان از این سموم و کودها استفاده می‌کنند. عناصر تشکیل‌دهنده این سموم و کودها، از گیاه وارد بدن انسان می‌شود و بیماری‌ها و خطرات بسیار در دراز مدت به دنبال دارد. بیماری‌هایی مانند کم‌خونی، ایمنی پایین بدن، ریزش مو، بد اخلاقی، سرماخوردگی‌های مزمن، کم‌حوصلگی، خستگی مفرط، پوکی استخوان، افسردگی، سرطان گوارشی و سوء تغذیه یا سونامی خاموش که اخیراً آمار آن رو به افزایش است، از جمله بیماری‌هایی است که در اثر تغذیه نامتعادل گیاهی هر روز بیشتر و بیشتر می‌شود و اگر به آن توجه کافی نشود، بزودی به یک اپیدمی در جامعه تبدیل خواهد شد. در این رابطه پروفیسور محمد جعفر ملکوتی، چهره ماندگار کشاورزی کشور که به عنوان اولین دانشمند ایرانی، موفق به دریافت جایزه در شاخه علوم کشاورزی از آکادمی علوم جهان سوم (TWAS) شد، با اشاره به سوء مدیریت شدید در حوزه کشاورزی و عدم سلامت محصولات کشاورزی و لطمات آن به تغذیه و سلامت مردم، همچنین افزایش بیماری‌های انسانی ناشی از نبود تغذیه سالم گیاهی ابراز نگرانی کرد. به گزارش خبرنگار خبرگزاری دانشجویان ایران، ملکوتی در حاشیه جلسه ستاد گندم در آذربایجان شرقی عنوان کرد: «وقتی دائم به سیستم، کود اوره و فسفر وارد می‌کنیم، نتیجه بهتر از این نمی‌شود! چرا که بهترین کود فسفره باز هم حاوی ۳۰ میلی‌گرم کادمیم در هر کیلوگرم است. بنابراین وقتی سالی یک میلیون تن کود فسفر در کشور مصرف می‌شود که به اعتقاد من نیمی از آن اضافه است، نتیجه این می‌شود که بالای ۳۰ تن کادمیم را به صورت سالانه به خاک تزریق می‌کنیم و این همان کادمیمی است که اگر تنها ۱/۱۰ میلی‌گرم از آن وارد کبد شود آن را از کار می‌اندازد». وی در ادامه با هشدار به افزایش

سوء تغذیه و سرطان گوارشی افزود: «این بی‌عدالتی است که باعث شده است این بیماری‌ها در جامعه ما زیاد شود به طوری که خود وزیر بهداشت هم اعلام کرد تا چند سال آینده سرطان گوارشی دو تا سه برابر خواهد شد». وی با بیان این که زارع فقط کودهای فسفره را می‌شناسد و کودهای آلی را نمی‌خرد با تأکید به تشویق کشاورزان به خرید کودهای آلی، عامل بهبود تغذیه گیاه را مصرف بهینه کودها، بویژه کودهای ریزمغذی، آلی و عدم مصرف کودهای شیمیایی دانست که باعث افزایش کمی و کیفی محصولات کشاورزی و سلامت مردم می‌شود.

معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور: حمایت دولت از تولید محصولات دانش بنیان

دولت جدید منابع مالی برای تولید محصولات دانش بنیان موثر در اقتصاد ملی را تأمین می‌کند. به گزارش معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، سورنا ستاری در نشست مشترک انجمن‌های علمی و شبکه‌های مرتبط با زیست فناوری که در تاریخ ۲۳ دی ماه ۹۲ در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تشکیل شد، اظهار داشت: «معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به دنبال تجاری‌سازی و اقتصاد دانش بنیان است که تحقق سه درصد از حجم بازار جهانی زیست فناوری در افق چشم‌انداز بیست ساله (سال ۱۴۰۴) بخشی از این برنامه‌ها است. وی افزود: «تمامی برنامه‌ها در معاونت علمی معطوف رفع مشکلات مالی نیست. بخشی از مشکلات مربوط به اخذ ضمانت نامه و معافیت‌های مالیاتی و گمرکی است که تصویب و ابلاغ شده است و اگر چنانچه در اجرا مشکلی به وجود آید، آن را برطرف خواهیم کرد». معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری عنوان کرد: «تاکتیک هشت شرکت دانش بنیان در زمینه زیست فناوری احراز صلاحیت شده‌اند و ۲۰ شرکت نیز در نوبت بررسی هستند. انتظار می‌رود که در انستیتوها و پژوهشکده‌های تحقیقاتی نیز بستری مناسب برای توسعه دستاوردهای فناورانه در حوزه زیست فناوری در قالب شرکت‌های دانش بنیان تشکیل شود». ستاری همچنین در این نشست از مصطفی قانعی دبیر ستاد توسعه زیست فناوری خواست که از تجربیات این نشست برای سایر ستادهای راهبردی، به منظور بهره‌مندی از تجربیات انجمن‌های علمی استفاده کند. دبیر ستاد توسعه زیست فناوری نیز در این نشست بر نقش انجمن‌های علمی در توسعه ملی زیست فناوری تأکید کرد و از انجمن‌های علمی و شبکه‌های مرتبط با زیست فناوری خواست پیشنهادها و برنامه‌های توسعه محور خود را به دبیرخانه ستاد انعکاس دهند. انجمن ایمنی زیستی ایران، انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات، انجمن بیوتکنولوژی ایران، انجمن ژنتیک ایران، انجمن علمی زیست شناسی ایران، انجمن کشت سلول و بافت گیاهی ایران، انجمن بیوتکنولوژی سلامت،

انجمن ژنتیک پزشکی و دیگر انجمن‌ها از جمله انجمن‌ها و شبکه‌های حاضر در نشست مشترک انجمن‌های علمی و شبکه‌های مرتبط با زیست فناوری بودند.

گزارش هفتمین همایش بین‌المللی ژنتیک برنج

هفتمین همایش بین‌المللی ژنتیک برنج (RGV) از ۵ تا ۸ نوامبر ۲۰۱۳ در دوسوئیت هتل شهر مانیل، در فیلیپین برگزار شد. این همایش که توسط موسسه بین‌المللی پژوهشی برنج (IRRI) برگزار شد، یکی از بزرگترین و مهمترین همایش‌های پژوهشی برنج در جهان است. در این همایش، کارشناسان و پژوهشگران برنج از سراسر دنیا گرد هم می‌آیند تا آخرین نتایج و دستاوردهای خود را در مسائل مربوط به برنج به اشتراک بگذارند. در چهار روز همایش، مدیران و پژوهشگران برجسته دنیا با ارائه سخنرانی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی، همچنین با برگزاری نمایشگاهی از آخرین فناوری برنج، به بحث و تبادل نظر این محصول مهم و حیاتی پرداختند. در این گردهمایی، دکتر ارو نیسیلا مسئول هفتمین همایش بین‌المللی ژنتیک برنج و رئیس بخش اصلاح نباتات، ژنتیک و بیوتکنولوژی موسسه بین‌المللی پژوهشی برنج با اشاره به اهمیت برنج عنوان کرد: "نکته مهم، برای پرورش دهندگان برنج، ژنتیک این محصول است که دارای پایه بسیار متنوعی از منابع ژنتیکی است که حداقل در ۲۴ گونه مختلف برنج گسترش می‌یابد. در این همایش، متخصصان آخرین اطلاعات و دستاوردهای خود را در رابطه با تنوع ژنتیک برنج و اصلاح واریته‌های جدید این محصول با ارزش به نمایش گذاشتند." در ادامه گزارشی کوتاه از هفتمین همایش بین‌المللی ژنتیک برنج به قلم دکتر بابک ناخدا عضو هیئت مدیره انجمن ایمنی زیستی ایران که در این همایش شرکت کرده بود، خوشامدگویی و خیرمقدم رئیس همایش دکتر ارو نیسیلا به شرکت کنندگان در همایش و با قرائت پیام رئیس جمهور فیلیپین توسط وزیر کشاورزی فیلیپین پروسوسو جی آلکالا رسماً کار خود را آغاز کرد.

دکتر ارو نیسیلا، رئیس همایش بین‌المللی پژوهشی برنج

پروسوسو جی آلکالا، وزیر کشاورزی فیلیپین در حال قرائت پیام رئیس جمهور فیلیپین

این همایش علمی که به مدت سه روز در هتل دوست تانی شهر مانیل، پایتخت فیلیپین برگزار شد، بزرگترین و معتبرترین گردهمایی متخصصین ژنتیک برنج در سراسر دنیا است که هر چهار سال یک بار به همت موسسه بین‌المللی پژوهشی برنج برگزار می‌شود. در همایش امسال بیش از ۷۲۰ نفر از متخصصان برنج از بیش از ۵۰ کشور دنیا با بیش از ۶۰۰ مقاله علمی شرکت کردند. در هفتمین همایش بین‌المللی ژنتیک برنج مقالات تخصصی در زمینه‌های مختلف اصلاح، به نژادی و ژنتیک برنج شامل تنش‌های زنده و غیر زنده، تنظیم بیان ژن‌ها، پتانسیل عملکرد، ژنتیک تکاملی، کیفیت دانه و خواص تغذیه‌ای برنج، تنوع ژنتیکی، ژنومیکس، نشانگرهای مولکولی، مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی ارائه شد. در این همایش، بیست مقاله کلیدی توسط دانشمندان کشورهای مختلفی از جمله آمریکا، انگلیس، فرانسه، استرالیا، ژاپن، چین، هندوستان و فیلیپین در نشست‌های عمومی ارائه شد. همچنین ۵۷ مقاله علمی به صورت سخنرانی در نشست‌های تخصصی مختلف ارائه شد. بیش از ۵۰۰ عنوان مقاله نیز به صورت پوستر پذیرفته شد که در هشت بخش تخصصی و در دو نوبت در معرض دید شرکت کنندگان در همایش گذاشته شد. اولین سخنران کلیدی این همایش، دکتر آکیم دو برمن معاون پژوهشی موسسه بین‌المللی پژوهشی برنج بود که مقاله‌ای با موضوع افزایش سرعت اصلاح نباتات در توسعه پایدار ارائه داد.

دکتر آکیم دو برمن، معاون پژوهشی موسسه بین‌المللی پژوهشی برنج

از مهمترین برنامه‌های جانبی این کنفرانس می‌توان به برگزاری کارگاه‌های آموزشی، تبادل دانش ژنتیک برنج، بازدید علمی از فعالیت‌های پژوهشی و آزمایشگاه‌های موسسه بین‌المللی پژوهشی برنج و نمایشگاه آخرین دستاوردهای علمی و فناوری در صنعت برنج اشاره کرد.

همکاران ایرانی شرکت کننده در هفتمین همایش بین‌المللی ژنتیک برنج. از راست به چپ: دکتر رضا محمدی، دکتر مجید ستاری و دکتر بابک ناخدا، اعضا و عضو هیئت مدیره انجمن ایمنی زیستی

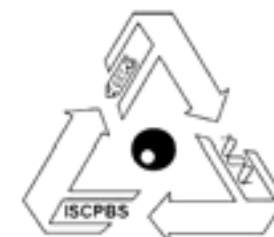
گفتنی است با وجود شرکت کشورهای مختلف از سراسر دنیا، کشور ایران که روزی تولید کننده اولین برنج تراریخته دنیا بود، در بزرگترین گردهمایی برنج حضور چندانی نداشت. گزارش‌های تکمیلی هفتمین کنفرانس بین‌المللی ژنتیک برنج و مطالب ارائه شده در این همایش را در شماره‌های بعدی دنبال کنید. علاقمندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر به آدرس <http://www.isaaa.org> مراجعه کنند.

فراخوان سیزدهمین همایش علوم زراعت و اصلاح نباتات و سومین همایش علوم و تکنولوژی بذر ایران

در راستای توسعه و ارتقای کشاورزی در ایران، سیزدهمین همایش علوم زراعت و اصلاح نباتات و سومین همایش ملی علوم و تکنولوژی بذر ایران با شعار "احیای جایگاه کشاورزی در تولید ناخالص ملی" از تاریخ ۴ الی ۶ شهریور ماه سال ۱۳۹۳ توسط انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران برگزار می‌شود. از جمله مهمترین اهداف همایش، تبادل اطلاعات علمی بین پژوهشگران رشته‌های مختلف علوم زراعت و اصلاح نباتات، ارائه دستاوردهای جدید علمی و فنی توسط پژوهشگران عرصه‌های مرتبط با علوم زراعت و اصلاح نباتات، انعکاس نتایج پژوهش‌های انجام شده به بخش‌های اجرایی برای رفع موانع و مشکلات تولید پایدار محصولات زراعی، بحث و تبادل نظر پیرامون جایگاه کشاورزی در کشور به ویژه در بخش تولید و اقتصاد کشور بر اساس شعار همایش است. ارائه مقاله در دو زمینه تخصصی به نژادی و به زراعی است. ژنتیک و تنوع زیستی، به نژادی گیاهان زراعی و زیست فناوری کشاورزی از محورهای تخصصی "به نژادی" و تولیدات گیاهان زراعی، فیزیولوژی گیاهان زراعی، اکولوژی گیاهان زراعی، فناوری بذر، مدیریت علف‌های هرز و گیاهان جدید و فراموش شده از محورهای تخصصی "به زراعی" در همایش عنوان شده است. علاقمندان برای اطلاعات بیشتر می‌توانند به نشانی اینترنتی دبیرخانه سیزدهمین همایش علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران به آدرس <http://www.agrobreedcongress.ir> مراجعه کنند. گفتنی است به دنبال اولین و دومین فراخوان سیزدهمین همایش علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران، بر اساس تصمیم‌گیری هیئت مدیره انجمن، قرار شد پوستر سیزدهمین همایش علوم زراعت و اصلاح نباتات از طرح‌های اعضای محترم انجمن انتخاب شود. بنابراین از کلیه علاقمندان دعوت می‌شود که طرح‌های پیشنهادی خود را متناسب با شعار همایش "احیای جایگاه کشاورزی در تولید ناخالص ملی"، به دفتر انجمن زراعت و اصلاح نباتات ایران به آدرس info@agrobreed.ir ارسال کنند.

انتخاب چهره تاثیر گذار در علوم زراعت و اصلاح نباتات در سیزدهمین همایش علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران

به دنبال فراخوان سیزدهمین همایش علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران که در شهریور ماه سال ۱۳۹۳ برگزار خواهد شد، دکتر بهزاد قره یاضی رئیس انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات کشور طی نامه‌ای از انتخاب چهره تاثیر گذار در زراعت و اصلاح نباتات کشور خبر داد. دکتر قره یاضی با اعلام این که انجمن زراعت و اصلاح نباتات ایران از دو دوره قبل، اقدام به انتخاب و معرفی "چهره تاثیر گذار" در علوم زراعت و اصلاح نبات کشور کرده است، از اهمیت این انتخاب گفت: "این سنت حسنه از آن روی که از یک سو قدردانی جامعه علمی کشور از چهره های تاثیر گذار بر توسعه علم و فناوری را نشان می دهد و از سوی دیگر موجب الگو سازی برای دانشمندان و دانش پژوهان جوان کشور می شود، از اهمیت بسزایی برخوردار است". رئیس انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات کشور درباره نحوه این انتخاب تصریح کرد: "چهره های تاثیر گذار در علوم زراعت و اصلاح نباتات کشور در گذشته بر اساس آئین نامه‌ای که مصوب هیئت مدیره انجمن است، صورت گرفته است. بر اساس مصوبه جدید هیئت مدیره در انتخاب چهره های تاثیر گذار، علاوه بر آئین نامه یاد شده، آرا و نظرات اعضای محترم انجمن نیز مد نظر قرار خواهد گرفت." بر این اساس از کلیه اعضای محترم انجمن زراعت و اصلاح نباتات دعوت می شود که نسبت به معرفی چهره تاثیر گذار در علوم زراعت و اصلاح نباتات کشور ضمن تشریح علل انتخاب خود، اقدام کرده و نظرات ارزشمند خود را تا تاریخ ۳۰ بهمن ۱۳۹۲ به آدرس info@agrobreed.ir ارسال کنند. گفتنی است در دوره قبل، دکتر داریوش مظاهری به عنوان چهره تاثیر گذار و نقش آفرین در زراعت کشور موفق به دریافت تندیس افتخار شد. در ادامه خبرها، گفت و گوی اختصاصی با چهره ماندگار و برگزیده زراعت کشور را می خوانید.

انجمن علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران

گفت و گوی ویژه

انتخاب دکتر داریوش مظاهری به عنوان چهره ماندگار و دانشمند برتر علوم جهان در اسلام

دکتر داریوش مظاهری به عنوان چهره ماندگار علوم زراعت ایران و همچنین به عنوان دانشمند برتر علوم جهان اسلام انتخاب شد. گفتنی است پایگاه استنادی علوم جهان اسلام که هر سال تولید علم و مقاله های دانشمندان جهان اسلام را مورد تحلیل و بررسی قرار می دهد، در جدیدترین گزارش، فهرستی از ۱۰ دانشمند برتر در جهان اسلام را بویژه از میان دانشمندان ایرانی انتخاب کرد. بر این اساس ۱۰ عضو هیئت علمی دانشگاه تهران از جمله آقایان دکتر محمد جعفری، دکتر حسن احمدی، دکتر حسین ارزانی، دکتر محمدرضا بی همتا، دکتر حسین آذرنبوند، دکتر علی نیک خواه، دکتر داریوش مظاهری، دکتر عباسعلی گائینی، دکتر بهمن یزدی صمدی و دکتر محمد علی بشارت در سال گذشته نقش قابل توجهی در تولید مقالات علمی در دانشگاه تهران داشتند. انجمن ایمنی زیستی ایران ضمن عرض تبریک و آرزوی توفیقات روزافزون از درگاه ایزد منان برای دانشمندان برتر جهان اسلام، شما را به خواندن مصاحبه اختصاصی با دکتر داریوش مظاهری، چهره تاثیر گذار در علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران دعوت می کند.

با تشکر از وقتی که در اختیار ما قرار دادید، ضمن عرض تبریک به عنوان چهره ماندگار و دانشمند برتر جهان اسلام، لطفا درباره این انتصاب افتخار آمیز توضیح بفرمایید.

این انتخاب از طرف پایگاه استنادی علوم جهان اسلام در سال ۱۳۹۱ صورت گرفته است که در رشته کشاورزی ۱۰ نفر انتخاب شدند و من هم به عنوان دانشمند برتر جهان اسلام، یکی از آنها بودم. من اطلاعی از این موضوع نداشتم تا این که به من اطلاع دادند که جزء لیست دانشمندان برتر در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام قرار گرفته ام. البته از جزئیات و ملاک و معیار این انتخاب چیزی نمی دانم. اما احتمالا تعداد مقالات، تعداد انتشارات و تعداد ارجاعات انجام شده در این انتخاب موثر بوده است. من تا الان چیزی حدود ۱۵ جلد کتاب و ۳۶۸ مقاله دارم و به عنوان فرد تاثیر گذار در زراعت و اصلاح نباتات انتخاب شدم. همچنین به عنوان مولف نمونه و پژوهشگر نمونه دانشگاه تهران انتخاب شدم. از سال ۱۳۷۵ تا به امروز رئیس شاخه زراعت و اصلاح نباتات فرهنگستان علوم هستم. ضمن آن که استاد دانشگاه تهران نیز هستم.

آقای دکتر لطفا چکیده ای از مسیر زندگی علمی و فعالیت های پژوهشی تان را ذکر بفرمایید.

از بیوگرافی خودم که بگویم متولد سال ۱۳۲۴ در شهرستان ملایر هستم. در یک خانواده تقریبا پر فرزند بودیم. من فرزند ششم از هفت فرزند هستم. یک سال به دلیل این که تمام برادرها و خواهرهایم دارای تحصیلات دانشگاهی هستند، مادرم به عنوان مادر نمونه سال شناخته شدند. تا کلاس یازدهم در ملایر بودم ولی دیپلم را از دبیرستان هدف شماره یک تهران گرفتم. در همان سال هم در کنکور قبول شدم و با وجودی که در آزمون رتبه بالایی داشتم به علت علاقه بسیار زیاد به کشاورزی، مخصوصا رشته کشاورزی را انتخاب کردم که تا به امروز هم این علاقه سر جای خود است. قبل از این که وارد دانشگاه شوم مدت سه سال در کشت و نیشکر هفت تپه خوزستان کار می کردم. در آنجا چیزی در حدود ۱۰۰۰ هکتار زمین را اداره می کردم و این تجربه عملی خوبی برای من در زمینه کشاورزی بود که بعد در دانشگاه از این تجربیات بخوبی استفاده کردم. تا آن جایی که اطلاع دارم هر ساله که دانشجویان، اساتید را ارزیابی می کنند، استاد موفقی بودم. در دانشگاه تهران هر سال رسم بر این است که طبق ارزیابی دانشجویان، لوح و تندیس به استاد نمونه اهدا می شود که من هر سال این لوح را دریافت کردم. تحصیلات دکتری را در انگلستان و فوق دکتری را در آمریکا گذراندم. رشته تخصصی من زراعت مخلوط است. در واقع، چیزی که من را به این رشته علاقمند کرد بررسی مشکلات کشاورزی از جمله حجم وسیع آفات، بیماری ها و علف های هرز بود که در سابق نداشتیم. نکته جالبی که توجه من را به خود جلب کرد این بود که ما معمولا جنگل و مرتع را کود نمی دهیم و سمپاشی هم نمی کنیم اما بخوبی رشد می کند. سئوالی که در ذهنم به وجود آمد این بود که چرا جنگل و طبیعت این گونه خودش خودش را می سازد؟ در پاسخ این سئوال، مطالعه که کردم به این نتیجه رسیدم که با تک کشتی که ما در یک تکه زمین انجام می دهیم و فقط یک گیاه را می کاریم، در واقع در خلاف طبیعت رفتار می کنیم و با طبیعت مبارزه می کنیم. سئوال دیگری که در ذهنم ایجاد شد، این بود که ما چطور به سمت تک کشتی رفتیم؟ بررسی که کردم متوجه شدم تک کشتی فقط به خاطر مشکل کارگر است. در اروپا کارگر گران است و ناچارند از ماشین استفاده کنند. ماشین هم فقط

روی تک کشتی می تواند کار کند و در نتیجه این مشکل را برای ما ایجاد کرد که ما از طبیعت خوب استفاده نمی کنیم. این نکته بود که نظر من را جلب کرد که بیایم و روی این موضوع کار کنم و بررسی کنم که آیا تک کشتی بهتر است یا کشت مخلوط؟ آزمایشاتی که انجام دادیم، اعجاز آور بود به طوری که در نتیجه این آزمایشات دیدیم که در تک کشتی بین گیاهان رقابت وجود دارد. به طور مثال در زمینی که ما فقط گندم می کاریم، این گندم ها از نظر دوره رشد، سیستم ریشه، دریافت نور، نیازهای غذایی و غیره شبیه یکدیگر است. بنابراین با هم رقابت می کنند. اگر این گندم را برداریم و به جایش گیاه دیگری مانند لوبیا بکاریم دیگر رقابتی در کار نیست. لوبیا به نور مستقیم خورشید نیازی ندارد و ترجیح می دهد که در سایه گندم قرار بگیرد. این دو گیاه از نظر سیستم ریشه و نیاز مواد غذایی مانند هم نیستند بنابراین با هم رقابت نمی کنند بلکه به هم کمک می کنند. به این ترتیب طرح این سئوال در ذهن من، موضوع کار من شد و روی آن کار کردم. با اندازه گیری آب، نور و مواد غذایی بررسی کردم که کشت مخلوط بهتر از تک کشتی کار می کند. در نتیجه اولین کسی در ایران شدم که روی این موضوع کار کرد. وقتی هم به ایران برگشتم شرکت های کود و سم سازی و ماشین سازی مخالف تک کشتی بودند چون فکر می کردند که اگر این رشته راه بیفتد کسی از کود و سم و ماشین استفاده نمی کند. من در پاسخ به آنها می گفتم ماشینی که شما درست کردید برای تک کشتی است نه کشت مخلوط. شما می توانید برای کشت مخلوط هم ماشینی درست کنید یا این که من به آنها می گفتم که بزرگترین مشکلی که ما در مملکت داریم، علوفه است. علوفه که ایرادی ندارد که با چند گیاه دیگر مخلوط شود. به طور مثال یونجه را تنها می کارید که دام از آن خورده و نفخ می کند ولی اگر یونجه را با گیاه دیگری بکارید و به عنوان علوفه بدهید مثل سابق که در ایران، کشاورزان یونجه را با جو می کاشتند، به محصولات بیشتر و بهتری می رسید. این موضوع به تدریج مورد علاقه دانشجویان قرار گرفت و موضوع پایان نامه های خود را کشت مخلوط می گرفتند. جالب است بدانید که من تا الان که ۴۰-۳۰ سال است که روی این موضوع کار می کنم هیچ وقت با زراعت مخلوط کاهش محصول نداشتم و همه دانشجویان از نتیجه کار راضی بودند و از افزایش محصول تعریف می کردند. اولین کسی بودم که کتابی در زمینه زراعت مخلوط نوشتم که تا آن زمان حتی در سطح بین المللی نیز چنین کتابی با این موضوع نوشته نشده بود. در واقع کتاب زراعت مخلوط من الگویی شد برای همه پژوهشگران و دانشجویان که با این موضوع آشنا شدند. البته در این فاصله موارد جالبی هم اتفاق افتاد. اولین مقاله ای که من در ایران چاپ کردم، کشت مخلوط ۷۵ درصد لوبیا و ۲۵ درصد ذرت و برعکس، همچنین ۵۰ درصد لوبیا با ۵۰ درصد ذرت بود که آنها را با تک کشتی شان مقایسه کردم. خیلی برایم جالب بود که بعد از من هر پژوهشگری که

می خواست روی این موضوع کار کند از همین نسبت استفاده می کرد. الان اعتقاد بر این است که محال است در کشت مخلوط نتیجه خوبی نگرفت اگر احیاناً نتیجه نگرفتید احتمالا از ترکیب و درصد مناسبی استفاده نکردید. این مقاله من در سال ۱۳۶۴ منتشر شد و تا سال ها از این نسبت در کشت مخلوط استفاده می شد. در حال حاضر کار دیگری که در حال انجام آن هستیم، مبارزه بیولوژیکی با علف هرز بدون استفاده از سم است. طبق تعریف، هر گیاهی غیر از گیاه مورد نظر را علف هرز می گویند. پیشنهاد من این است که برای آن که علف هرز در زمین سبز نشود، گیاه دیگری بکاریم. مثلاً بین ردیف های ذرت، لوبیا می کاریم که در واقع با یک مبارزه بیولوژیکی، لوبیا از کشت تاج خروس که علف هرز ذرت است، جلوگیری کرده ضمن آن که ما دو محصول قابل برداشت خواهیم داشت یا در شمال، معمولاً لوبیای رونده می کارند که من پیشنهاد دادم که به جای قیم، از گیاه ذرت استفاده کنند که به جای رقابت به هم کمک می کنند و در نتیجه به محصول بیشتری با افزایش عملکرد و کیفیت بالا می رسیم.

آقای دکتر شما به عنوان چهره برگزیده در زراعت کشور به عنوان اولین فردی که پژوهش در این رشته را در ایران پایه گذاری کردید، آینده تحصیل و پژوهش در این مسیر را برای دانشجویان چطور می بینید؟

متأسفانه دانشجویان ما در موقعیت فعلی انگیزه ای در این بخش ندارند. من تنها کاری که با این دانشجویان سر کلاس انجام می دهم، فقط آنها را علاقمند می کنم. متأسفانه جوانان ما فقط به قبولی در دانشگاه فکر می کنند بدون آن که علاقمندی و نوع رشته انتخابی برایشان مهم باشد. در واقع، وقتی دانشجو صد رشته برای انتخاب در کنکور دارد، به نوعی علاقمندی را در آنها از بین برده و فقط قبولی در کنکور مهم می شود. بدین ترتیب دانشجو فقط در یک رشته قبول می شود حالا بعد از آن به من بستگی دارد که چقدر آنها را به این رشته علاقمند کنم. در حال حاضر در وزارت کشاورزی، قوانین ارتقاء را مثل دانشگاه کردند یعنی یک پژوهشگر در کشاورزی که استادیار است و می خواهد دانشیار شود، تعداد کتاب و مقالاتی که نوشته است مهم است نه آن که چه کار عملی انجام داده است یا چه بذری را معرفی و تولید کرده است. در واقع باید ارتقاء را بر مبنای پژوهش های کاربردی انجام دهند. متأسفانه در دانشگاه، آفت بسیار بزرگی وجود دارد که من اسمش را آفت “حق التدریس” می گذارم. در دوران یکی از آقایون، وزرا قانونی را گذراندند که هر استادی که بیش از فلان ساعت درس دهد، حق التدریس می دهیم. حالا استادها خارج از رشته تخصصی شان درس می دهند و خارج از تخصصشان پایان نامه بر می دارند. مشکل بزرگتر در دانشگاه ها این است که نیروی جدید نمی گیرند، با این که به نیروی جدید نیاز دارند به خاطر حق التدریس جوانان را استخدام نمی کنند. در حال حاضر در سازمان های دولتی علوم فقط کمیت مهم است اما باید مبنا را روی کیفیت بگذاریم و روی نیازهای

مملکت تحقیق کنیم. جای تعجب است که با وجود این همه تحقیق و پژوهش، نتیجه و دستاورد تولیدی نداریم. متأسفانه این همه دانشجو در مقاطع فوق لیسانس و دکتری داریم اما به علت عدم ارتباط دانشگاه ها با هم و با وزارت کشاورزی، گاهی موضوع پایان نامه ها تکراری است. نیازهای مملکت باید مشخص باشد و بر اساس نیازهای کشور، موضوع پایان نامه ها تعیین شود. به طور مثال اگر در کشور کمبود گندم داریم بیایند و به دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران بگویند که به طور ویژه روی افزایش تولید و عملکرد گندم کار کنند و موضوع پایان نامه ها را افزایش عملکرد گندم قرار دهند یا به طور مثال افزایش تولید یونجه را به دانشکده کشاورزی همدان بدهند یا محصولی دیگر را به دانشکده ای دیگر بدهند و این دانشگاه ها با هم در ارتباط باشند.

آقای دکتر از دیدگاه شما چالش بخش کشاورزی و راهکار مناسب برای رفع آن چیست؟

در پاسخ سئوالتان باید بگویم که من قبل از این که وارد دانشگاه شوم، در کشت و نیشکر هفت تپه خوزستان کار می کردم. در آن زمان ما در سال ۱۳۵۰ بالاترین عملکرد نی را در دنیا داشتیم که متوسط عملکرد مان ۱۳۰ تن در هکتار، یک رکورد بین المللی بود. وقتی که مزرعه به ۱۰۰ تن در هکتار می رسید، می گفتند صرفه اقتصادی ندارد، شخم بزنید. در حال حاضر عملکرد، زیر ۵۰ تن است! چه چیزی در این مدت تغییر کرده است؟ مدیریت. در واقع چالش بخش کشاورزی در مدیریت آن است که با تغییر مدیران، کشاورزی کشور به سمت پیشرفت و توسعه گام بر می دارد. با توجه به این که کشور ما کشوری چهار فصل است و ما به علت داشتن ترموپرودیسم یعنی اختلاف درجه حرارت شب و روز، کیفیت بالای محصولات کشاورزی را در کشورمان داریم، در کشاورزی در دنیا حرفی برای گفتن داریم. ما در کشور خاک حاصلخیز، نور و آب کافی داریم اما متأسفانه به علت عدم مدیریت در بخش کشاورزی با بی توجهی نسبت به تمامی این امکانات طبیعی و واردات محصولات کشاورزی، در بخش کشاورزی عقب افتاده ایم.

آقای دکتر، به عنوان آخرین سئوال توصیه خاصی به جوانان و پژوهشگران دارید؟

یادم هست در روزنامه اطلاعات جمله جالبی نوشته شده بود “افغانی ها برای شکمشان کار می کنند، ایرانی ها برای خودشان و ژاپنی ها برای کشورشان کار می کنند” که این خیلی حرف بزرگی است. توصیه من به جوانان و پژوهشگران این است که واقعا کشور خودشان را دوست داشته باشند و برای سربلندی این آب و خاک، از هیچ کوششی دریغ نکنند. با وجود امکانات خوبی که در کشور داریم جوانان از این شاخه به آن شاخه نروند و سعی کنند موضوع خاصی را برای پژوهش خود در نظر بگیرند، به جای مهاجرت سعی کنند در کشورشان محیط کاری خود را درست کنند که انشاالله به نتیجه مطلوبی خواهند رسید و سعی کنند موضوع پژوهشی که انتخاب می کنند مشکل کشور در کشاورزی باشد که برای حل آن تلاش کنند.

خبر ویژه

حیوان کشی؛ قصور سازمان حفاظت محیط زیست و خطر انقراض پلنگ ایرانی

حذف بی رحمانه نهمین پلنگ از طبیعت ایران

تهیه و تنظیم: لیلا سرمدی

پس از کشته شدن سه قلاده پلنگ ایرانی در استهبان، خرم آباد و بافق در کمتر از ۱۵ روز، “کشتار بی رحمانه یک پلنگ ماده در ایران” خبری است که در آخرین روزهای آذر ماه، محیط زیست ایران را به شوکی دیگر واداشت! در حالی که نژاد پلنگ در ایران رو به انقراض است و تعداد آنها انگشت شمار شده است، بار دیگر کشتار بی رحمانه پلنگ در خراسان، نهمین پلنگ ایرانی را در کمتر از نه ماه از طبیعت حذف کرد. خبر از این قرار است که مدیر دیده بان محیط زیست و حیات وحش کشور از کشتار بی رحمانه یک قلاده پلنگ که با ضربات چوب و سنگ کشته شده بود، خبر داد. کیوان هوشمند با بیان این مطلب عنوان کرد: “در کمال ناباوری، از شهرستان تایباد در استان خراسان شمالی خبر رسید که یک قلاده پلنگ ماده توسط افراد محلی به طرز بی رحمانه ای کشته شده است.” این خبر پیرو گزارش محمد مظلوم پناه رئیس اداره محیط زیست شهرستان تایباد تایید شد. در این گزارش آمده است که در صبح روز پنجشنبه ۲۱ آذر ماه، یکی از همیاران محیط زیست از اهالی روستای سوران، گزارشی از کشتار یک پلنگ توسط تعدادی از چوپانان روستا را به اداره محیط زیست فرستاد. به دنبال این گزارش، بلافاصله ضمن هماهنگی با مقام قضایی، عزیمت به روستای مذکور صورت گرفت و با همکاری پاسگاه انتظامی منطقه، چهار نفر متهم در این رابطه شناسایی، دستگیر و به پاسگاه منتقل شدند.

مدیر دیده بان محیط زیست و حیات وحش کشور در تصاویر دریافتی از لاشه این گونه کمیاب و ارزشمند کشور اظهار

کرد: “کاملاً مشخص است که جمجمه و فک پایین پلنگ بر اثر ضربات اجسام سخت کاملاً خرد شده است. این ماده پلنگ نخست توسط سگ های گله تعقیب و گرفتار شده، سپس با رسیدن چهار نفر از چوپانان با ضربات متعدد چوب و سنگ کشته می شود.” رئیس اداره محیط زیست شهرستان تایباد در این رابطه گفت: “هر چهار متهم به همراه پرونده تخلف جهت رسیدگی به جرم، به دادگاه معرفی شده اند. لاشه این پلنگ جهت بررسی بیشتر به اداره کل حفاظت محیط زیست استان خراسان رضوی منتقل شده است.” اما آیا بازداشت و معرفی این افراد، این گونه کمیاب را زنده می کند؟ آیا زمان آن نرسیده است که سازمان محیط زیست، قوانینی اتخاذ کند که کسی جرات کشتار این جانوران را نداشته باشد؟ در حالی که سازمان حفاظت محیط زیست مدعی است که برای گونه های کمیاب و در خطر انقراض هرگز مجوز کشتار و شکار صادر نمی کند، چرا ضابطه ای در رابطه با شکار غیرقانونی و برخورد با این گونه افراد وجود ندارد؟

قابل ذکر است در خبری که در خبرنامه بیوتکنولوژی با عنوان “شکار غیر قانونی پلنگ توسط یک تیرانداز ایرانی” منتشر شد، شکار یک قلاده پلنگ توسط یکی از ورزشکاران رشته تیر و کمان را نشان می داد که فرد مذکور به نام م. ا معروف به استاد عرفان، در سایت خود تصاویری منتشر کرده بود که شکار یک قلاده پلنگ را توسط وی نشان می داد که در پی واکنش طرفداران محیط زیست، اقدام به حذف عکس های مربوط به این شکار، از سایت خود کرد! خبرنگار بیوتکنولوژی، پیرو انتشار این خبر، قصد مصاحبه با معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست دکتر کیخا را داشت که متأسفانه ایشان مصاحبه نکردند. گفتنی است که در واپسین دقیق از سال ۱۳۹۱، دستگاه متولی محیط زیست کشور با حکم برکناری مدیری روبرو شد (دکتر اصغر محمدی فاضل، معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست) که دلیل برکنارش را مخالفت با زمین خواری و مافیای قدرتمند شکار عنوان کرده بود. با انتشار خبر “کشتار بی رحمانه یک پلنگ ماده در ایران”، برای دومین بار درخواست مصاحبه تکرار شد و با همان واکنش روبرو شدیم: ایشان مصاحبه نمی کنند! انجمن ایمنی زیستی ایران عدم فرهنگ سازی سازمان حفاظت محیط زیست ایران در بین توده مردم و پرداختن به مسائل فرعی از سوی مدیرین این سازمان را از جمله عوامل اصلی نابودی حیات وحش و حیوان آزاری در ایران تلقی کرده نسبت به عواقب آن هشدار می دهد. در حالی که پدیده خشکی، بحران آب و عواقب آن نظیر خشک شدن دریاچه ارومیه و زاینده رود، نابودی تنوع زیستی و حیوان کشی و حیوان آزاری مهمترین مسائل زیست محیطی را تشکیل می دهند، متأسفانه مدیریت ارشد سازمان حفاظت محیط زیست موضوع واهی خطر تراریخته ها و مهندسی ژنتیک را در صدر دستور خود قرار داده و منابع محدود موجود را به جای آموزش روستاییان و فرهنگ سازی در مورد نقش و اهمیت پستانداران ذیقیمتی همچون پلنگ و یوز آسیایی برای مقابله با تولید محصولات تراریخته در ایران کرده و می کنند. بنابراین سازمان حفاظت محیط زیست باید پاسخگوی کشتار بی رویه پلنگ ایرانی در معرض انقراض باشد.

خطر انقراض یک گونه کمیاب گیاهی

خبر انقراض یکی از منحصر به فرد ترین گونه های گیاهی در جنگل های شمال کشور، اعلام وقوع شوکی دیگر در طبیعت ایران است! وقوع این فاجعه زیست محیطی در جنگل های شمال ایران با ابتلای گیاهان به نوعی بیماری با سرعتی بسیار بالا، خبر از انقراض یک گونه گیاهی می دهد که کمیاب و منحصر به فرد است. سرعت این بیماری آن قدر زیاد است که برخی درختان پس از چند هفته و حتی برخی تنها پس از هفت روز به کلی خشک شده اند.

در این رابطه رئیس انجمن علمی جنگلبانی ایران نسبت به انقراض شمشاد ها در تاریخ ۱۳ آذر ماه در گفت و گو با خبرنگار محیط زیست ایسنا عنوان کرد: “۵۰ هزار هکتار از توده های شمشاد در جنگل های شمال مبتلا به نوعی بیماری قارچی شده اند. به گونه ای که این بیماری کاملاً فراگیر بوده و تقریباً همه توده های شمشاد در جنگل های شمال را درگیر کرده است.” کیا دلیری تصریح کرد: “برخلاف جنگل های زاگرس که بر اثر مدیریت نادرست دچار آفت و بیماری شده است، آفت درختان شمشاد دلیل مشخصی نداشته و سابقه قدمت آن در کل دنیا حداکثر به ۱۰ سال می رسد به گونه ای که این آفت در جنگل های آمریکا طی سال ۲۰۱۲ میلادی و در ترکیه نیز در سال ۲۰۱۰ میلادی شایع شده است. این بیماری قارچی از غرب جنگل های شمال شیوع پیدا کرده و با سرعتی بسیار بالا به سمت جنگل های مازندران گسترش پیدا کرده است.” وی در رابطه با راهکار های کنترل بیماری قارچی شمشاد اظهار کرد: “اگر چه برای درمان این بیماری، برخی از سموم اثر بخش است اما به دلیل محدودیت های زیست محیطی در جنگل ها، امکان استفاده از آنها را نداریم مگر این که نقشه کاملی از توده های درگیر بیماری داشته باشیم و با ارزیابی روزانه از سموم استفاده کنیم تا بیماری همه گیر نشود.” رئیس انجمن علمی جنگلبانی ایران تأکید کرد: “به دلیل انبوه بودن توده های شمشاد، امکان اجرای اقدامات مکانیکی نیز وجود ندارد و به دلیل ممنوع القطع بودن این گونه حتی توانایی قطع پایه های بیمار را هم نداریم.” کیا دلیری در رابطه با چاره کار گفت: “باید بانک ژن گونه شمشاد ایجاد شود. زمانی که گونه های نادر گیاهی در معرض خطر انقراض قرار می گیرند باید برای آنها یک بانک ژن تشکیل داد تا در صورت عدم کنترل آفات و بیماری ها حداقل بتوان ژن گونه را حفظ کرد.” وی افزود: “در حال حاضر، نه تنها برای گونه شمشاد بلکه برای حفاظت از سایر گونه های نادر کشور نیز بانک ژن نداریم.”

کوتاهی سازمان حفاظت محیط زیست!

رئیس انجمن علمی جنگلبانی ایران در این رابطه تصریح کرد: “با وجود آن که شش، هفت ماه پیش یک دستور العمل اجرایی برای کنترل بیماری قارچی شمشاد تهیه شده و سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور ملزم به اجرای آن شده بود، هنوز هیچ اقدام اجرایی صورت نگرفته است.” کیا دلیری هشدار داد: “به دلیل جابجایی بیماری قارچی شمشاد توسط باد، آب، انسان و غیره امکان سرایت این بیماری به تمام گونه های شمشاد در کشور وجود دارد. باید در نظر داشت نابودی درختان صرفاً از جهت انقراض گونه مهم نیست بلکه با از بین رفتن این درختان، بسیاری از زیستگاه های مهم کشور نیز از بین خواهند رفت.” وی با اشاره به این که سازمان حفاظت محیط زیست تاکنون هیچ اقدامی انجام نداده است، افزود: “متأسفانه سازمان حفاظت محیط زیست تاکنون هیچ عکس العملی نسبت به موضوعی با این جدیت نشان نداده و برای کنترل بیماری قارچی شمشاد هیچ اقدامی صورت نگرفته است.” کیا دلیری درباره امکان سرایت بیماری قارچی شمشاد به سایر گونه های درختی گفت: “برخی بیماری های قارچی به بسیاری از گونه های درختی سرایت کرده و برخی نیز تنها یک گونه را درگیر می کنند که این بیماری نیز از همین دسته است. بنابراین نگرانی از این بابت وجود ندارد.” وی در خصوص استفاده از تجربیات و ظرفیت های سایر کشورهایی که با این بیماری مواجه شده اند، اظهار کرد: “از لحاظ کارشناسی هیچ مشکلی در داخل کشور نداریم و توانستیم طی سه ماه بیماری را شناسایی کنیم اما از لحاظ راه های کنترل با سایر کشور ها تفاوت دادیم. به طوری که در آمریکا پایه های درگیر درختان زینتی بوده و پس از مشاهده بیماری قطعه شده اند از طرفی آنها از نقشه کامل آلودگی و ابزار و تجهیزات لازم برخوردار بودند که این امکانات به هیچ وجه در دسترس ما نیست.” کیا دلیری با اشاره به اهمیت وجود یک نقشه کامل از توده های درختان شمشاد و گسترش بیماری تصریح کرد: “باید نقشه گسترش بیماری تهیه شود تا بتوانیم برای از بین بردن این بیماری یک برنامه ریزی جامع داشته باشیم.” وی افزود: “در صورت تهیه نقشه می توان با شناسایی سالم و قطع پایه های درگیر از گسترش بیماری جلوگیری کرد.” رئیس انجمن جنگلبانی ایران گفت: “اگر از همان سه سال پیش که نسبت به گسترش بیماری قارچی شمشاد هشدار دادیم اقدامی انجام می شد تاکنون این بیماری تا این اندازه گسترش پیدا نکرده بود و حداقل در همان جنگل های گیلان باقی می ماند.”

کنترل آفت شمشاد از طریق جمع آوری بذر

به دنبال این خبر، علی اوسط منتظری معاون مناطق مرطوب و نیمه مرطوب سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور در تاریخ ۱۹ آذر ماه در گفت و گو با خبرنگار محیط زیست خبرگزاری ایسنا، از احیاء سازی اکوسیستم از بین رفته جنگل های شمشاد از طریق جمع آوری بذر شمشاد خبر داد و افزود: “برای کنترل آفت قارچی شمشاد در سه بخش شناسایی، تعیین علل و عوامل و راهکار های مکانیکی و بیولوژیکی عمل خواهیم کرد.” منتظری گفت: “با جمع آوری بذر شمشاد از مناطق سالم دوباره اکوسیستم از بین رفته جنگل های شمشاد را احیاء خواهیم کرد.” وی ادامه داد: “شیوع این آفت از مرز آستارا آغاز شده به سمت شرق جنگل های شمالی در حال پیشروی است اما هنوز این اطمینان را می دهیم که بخش زیادی از جنگل ها سالم است.” در ادامه رئیس مرکز پژوهشی کشاورزی و منابع طبیعی استان مازندران دکتر محمد امینی در تاریخ ۲۳ آذر ماه در گفت و گو با خبرنگار محیط زیست خبرگزاری دانشجویان ایران در این باره توضیح داد: “این بیماری از جنگل های کشورهای همسایه وارد کشور شده است. از همان اول که در جنگل های گیلان، منطقه آستارا علائم این بیماری مشاهده شد، موسسات پژوهشی و سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور مطالعات خود را در این زمینه آغاز کردند؛ تا این که با مشاهده بیماری قارچی شمشاد در مازندران مطالعات گسترده برای تشخیص علل این بیماری آغاز شد.” وی با بیان این که بیماری قارچی شمشاد باعث خزان درختان می شود، تصریح کرد: “تأستان امسال به علت بارندگی همراه با گرما، شدت بیماری در منطقه شیرگاه قائمشهر شدت یافت چرا که گرما و رطوبت هوا در شدت و کاهش بیماری نقش بسیاری دارد.” رئیس مرکز پژوهشی کشاورزی و منابع طبیعی استان مازندران اظهار کرد: “در مناطقی با تراکم بیشتر درختان، نسبت به مناطق تنک شدت بیماری بسیار بیشتر است چرا که در داخل توده های تنک وزش باد شدت بیماری را کاهش می دهد و به همین دلیل باید برای کنترل گسترش بیماری قارچی شمشاد درختان انبوه را تنک کرد.” امینی افزود: “البته قطع پایه های آلوده باید توسط بخش دولتی انجام شود نه بخش خصوصی چرا که این گونه ممنوع القطع است.”

کنترل آفت شمشاد با آهک و آب اکسیژنه

به گفته رئیس مرکز پژوهشی کشاورزی و منابع طبیعی استان مازندران، برخی مواد غیر شیمیایی مانند آهک و برخی مواد غیر مضر مانند آب اکسیژنه به میزان کم، در کنترل آفت درختان شمشاد موثر است و در بخش هایی از منطقه نوشهر که از این مواد برای کنترل بیماری استفاده شده، شاهد نتایج خوبی بوده ایم. امینی افزود: «در حال حاضر تیم بزرگی از متخصصین، مراکز پژوهشی، دانشگاه ها و سایر واحدها تشکیل شده است تا با مطالعه بر روی مناطق آلوده، گزارشی از راهکارهای اجرایی برای درمان بیماری قارچی بلوط تهیه کرده و به سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور ارائه دهیم».

شمشاد هیرکانین با نام علمی *Buxus hyrcana* یکی از گونه های شاخص و منحصر به فرد جنگل های شمال کشور است. این درخت با قدمتی معادل چند میلیون سال، بازمانده ای از دوران سوم زمین شناسی و جزو اولین گونه های درختی زمین محسوب می شود. از حدود سه سال پیش آفتی با نام «شپش سپردار شمشاد» در جنگل های شمال کشور به دلایل نامعلومی شایع شد که این آفت به طور ویژه برگ ها و شاخه های درخت شمشاد را مورد حمله قرار می دهد و امروز یکی از باارزش ترین گونه های درختی شمال ایران با خشکیدگی و خطر نابودی وسیع مواجه شده است. شمشاد خزری، شمشاد جنگلی یا شمشاد هیرکانی به عنوان یکی از مهمترین درختان جنگلی شمال و یکی از پنج گونه پهن برگ و همیشه سبز جنگل های شمال کشور محسوب می شود. شمشاد گیاهی با برگ های همیشه سبز، براق و چرمی، طالب آب و هوای دریایی است که در فهرست گونه های گیاهی در خطر انقراض اتحادیه بین المللی حفظ طبیعت (IUCN) قرار دارد. طبق آخرین آمار، ۵۵ هزار

هکتار از جنگل های شمال کشور به این آفت دچار شده است و این در حالی است که ظرف مدت سه سال تا کنون اقدامات در خور توجهی برای مبارزه با این آفت و حتی اطلاع رسانی ویژه ای توسط مسئولین ذیربط صورت نگرفته است. متأسفانه این خبر ها کوتاهی سازمان محیط زیست و مسئولین ذیربط و سوء مدیریت در این بخش را نشان می دهد. سازمانی مهم و حیاتی که به جای رسیدگی به مسائل زیست محیطی به مسئله مهندسی ژنتیک پرداخته و جلوی اجرای قانون ایمنی زیستی را گرفته است!... خبر انقراض گونه های کمیاب گیاهی و جانوری، شوک های وارده بر محیط زیست ایران است که طبیعت را تخریب می کند و می تواند برای همیشه حیات طبیعی برای آیندگان را به بایگانی تاریخ ایران بسپارد. فقط امیدواریم که خبر شوک های وارده بر طبیعت ایران هرگز تکرار نشود و مسئولین امر هر چه سریع تر به دنبال ضوابط و راهکار های موثر در حفظ ارکان طبیعت باشند تا حیات طبیعی سرزمینمان برای نسل های آینده حفظ شود.

پرونده روز

ابراز نگرانی کاذب از برنج مهندسی ژنتیک شده (ترا ریخته) در برابر خطر محرز برنج های مسموم

تهیه و تنظیم: لیلا سرمدی

در حالی که پنج سال پیش در مهر ماه سال ۸۸، آلوده بودن برنج های وارداتی تایید و سپس رسانه ای شد و قرار شد که برنج از کشور هند دیگر وارد نشود، دوباره این موضوع جدی شده و به تازگی در مجلس موضوع آلوده بودن برنج های وارداتی از هند به بحث گذاشته شد. در حالی که سمی بودن برنج های وارداتی تایید شده است، آمارها نشان می دهد اخیراً دولت به دلیل افزایش فشار تحریم ها، مجبور به واردات دوباره برنج از کشور هند شده است! در شهریور ماه سال ۸۸، روزنامه کیهان با انتشار خبر آلوده بودن برنج های وارداتی و نام آنها، باعث برانگیختن موجی از نگرانی بین مردم شد. به طوری که به گزارش استاندار تهران، ۱۳ نوع از برنج های وارداتی آلوده بوده و درصد آرسنیک موجود در آن بیش از حد استاندارد است. همچنین مهدی پور هاشم، مدیر کل اداره استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران طی گفت و گویی با روزنامه خراسان (مورخ ۸۸/۶/۳۰، شماره ۱۷۳۶۹) اظهار کرد: «طبق استاندارد بین المللی مربوط به مواد غذایی، میزان سرب، کادمیم و آرسنیک در برنج باید صفر باشد اما در ۱۳ نوع برنج وارداتی بررسی شده، میزان این آلودگی ها پنج تا شش برابر حد استاندارد بوده است. به عنوان مثال غلظت سرب در یکی از برنج ها حدود ۳۵ برابر حد مجاز است! در تمامی این برنج ها، آلودگی به فلزات سرب و آرسنیک تایید شده و این در حالی است که برنج های تولید داخل، از این آزمون، سرافراز بیرون آمده اند!»

هندی ها هم به آلوده بودن برنج خود اعتراف کردند

گفتنی است که طبق گزارش منتشر شده در روزنامه شرق (مورخ ۹۲/۸/۲۹، شماره ۱۸۸۵) رئیس مرکز پژوهشی پیشرفته کشاورزی پنجاب هند در همان زمان، اعتراف کرد مناطق زیادی از منطقه پنجاب مرکز اصلی فلزات سنگینی مانند آرسنیک، کادمیم و سرب بوده و اگر در این مناطق کشت و زرع انجام شود، قطعاً محصولات تولیدی مانند برنج شامل این نوع ترکیبات سمی و خطرناک خواهند بود. بی ال بهارواج در ادامه تاکید کرد: «کشاورزان پنجابی باید سعی کنند در مناطق آلوده اقدام به کاشت محصولات زراعی نکنند، در غیر این صورت، آلودگی محصولات کاشته شده در این مناطق اجتناب ناپذیر خواهد بود». طبق گزارش آمار گمرک کشور، این موضوع پیگیری شد: در سال ۸۸، بالغ بر ۲۰۰ هزار تن برنج یعنی ۲۱ درصد از کل برنج های وارداتی از هند به ایران آمده بود. این رقم برای سال ۸۹ نیز تکرار شد و باز ۲۶ درصد از برنج های وارد شده، هندی بود! اما جدی بودن موضوع آلودگی باعث شد در سال ۹۰ واردات برنج از هند قطع شود. اما طبق همین گزارش، همزمان با آغاز تحریم ها و بلوکه شدن پول های نفت ایران در هند، دوباره واردات برنج از این کشور از سر گرفته شده است. اگر چه قرار است با کشور هند رابطه تجاری مناسبی داشته باشیم، اما به این معنی نیست که با ایجاد رابطه به هر قیمتی، سلامت جامعه تهدید شود. بر این اساس با شروع دوباره واردات برنج از هند، نمایندگان و کارشناسان نسبت به واردات این برنج های آلوده هشدار دادند اما مسئولین اعلام کردند که موضوع آلوده بودن این محصول محرمانه است!... طبق گزارش منتشر شده در روزنامه شرق (مورخ ۹۲/۸/۲۹، شماره ۱۸۸۵) این اظهار نظر صریح رئیس سازمان بازرسی کل کشور است که گفت: «پرونده برنج های آلوده در دستور کار سازمان قرار گرفته، اما پژوهش های بازرسی محرمانه است و ما آنها را منعکس نخواهیم کرد». عباس رجایی رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی در خبر منتشر شده در روزنامه شرق (مورخ ۹۲/۸/۲۹، شماره ۱۸۸۵) عنوان کرد: «زمانی در مجلس هشتم اعتراض کردیم که برنج های آلوده به آرسنیک وارد کشور می شود و حتی رقم برنج را اعلام کردیم و کشور مورد نظر آن را هم مشخص کردیم، در فائو وقتی در کنار نماینده آن کشور نشستیم و به من گفت: آلوده بودن برنج های هندی چیست که راه انداخته اید؟ من به او گفتم: «مگر نیست؟» گفت: «چرا هست، چرا این قدر شلوغش کرده اید؟»، بله، آن منطقه ای که این برنج ها کشت می شود هم خاک و هم آبش آلوده به آرسنیک است، ما هم قبول داریم اما شما

کاری کردید که روس ها هم از ما برنج نمی خردند. وی با بیان این که خود هندی ها هم قبول کردند که برنج شان آلوده است و الان هم هست، خاطرنشان کرد: «ما در آن زمان آزمایش کردیم و ثابت کردیم که میزان آرسنیک و کادمیم این برنج ها بیش از حد مجاز است اما وزارت بهداشت زیر بار نفت و وقتی سؤال کردیم چرا زیر بار نمی روید؟، گفتند: «چون ما آزمایش نکردیم!». ما گفتیم: «چون آزمایش نکردید صورت مسئله را پاک می کنید؟» و بعد متعهد شدند که دانشگاه های علوم پزشکی مبادی کشور، این آزمایش را انجام دهند و جالب است که اگر امروز هم شما پیگیری کنید متوجه می شوید، این آزمایش انجام نمی شود!» رجائی با بیان این که موسسه استاندارد هم آزمایش نمی کند، خاطرنشان کرد: «سازمان استاندارد با فشار مجلس استاندارد را تعریف کرد اما او هم کاری را انجام نداد و رعایت نمی کند، این گناه کیست؟ آنها وظایف خود را انجام نمی دهند و به گردن دیگران می اندازند. ما نمی گوئیم در کشور پسماندهای سموم و کودهای شیمیایی در داخل محصولات نیست، چرا هست، اما سازمان ها وظایفی دارند که باید در نظر گرفته شود». طبق همین گزارش، به گفته رئیس موسسه پژوهشی برنج کشور برخی از علایم ناسالم بودن برنج های مزبور، اندازه غیر طبیعی و نداشتن ویسکوزیته در این محصولات است. همان زمانی که آلودگی برنج ها از سوی استاندار تهران تایید شد، رئیس موسسه پژوهشی برنج کشور اظهار کرد: «پژوهشی که روی کیفیت برنج های دانه بلند خارجی انجام شده، بر ابهام سلامت این ارقام افزوده است». عباس شهری افزود: «نداشتن چسبندگی برنج های دانه بلند خارجی سلامت این برنج ها را در هاله ای از ابهام قرار داده است و احتمال دستکاری شیمیایی در این ارقام نیز وجود دارد». وی خاطرنشان کرد: «داشتن کیفیت و ضد آفت بودن بسیاری از این برنج ها می تواند از دو طریق ترکیبات شیمیایی غیر مجاز و دستکاری ژنتیکی طی فرآوری حاصل شده باشد که مصرف این ارقام در هر دو حالت برای سلامت انسان مضر است!» این اظهار نظر ها سرانجام وزیر جهاد کشاورزی وقت، را بر آن داشت که اعلام کند: «واردات برنج خارجی که ممکن است از نظر بهداشتی مضر باشد، باید متوقف شود». البته این توقف اتفاق افتاد و در سال ۹۰ برنجی از هند وارد کشور نشد. اما آمارها نشان می دهد در سال ۹۱، به دلیل تحریم ها و عدم امکان نقل و انتقال پول نفت ایران از هند، دوباره دولت تصمیم گرفت به جای پول نفت، کالا از هند وارد کند. به طوری که برنج هندی بیش از ۶۰ درصد واردات برنج کشور را در اختیار گرفت!

برنج هندی اگر آلوده نیست، وزارت بهداشت صریح اعلام کند

در این رابطه رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس در تاریخ ۹۲/۹/۱ (کد خبر: ۹۲۰۰۰۷۷۶/۱۳۹۲۰۸۳) اعلام کرد: "برنج هندی اگر آلوده نیست، وزارت بهداشت صریح اعلام کند. وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک باید پاسخگو باشند که چرا واردات چنین برنج هایی را ثبت سفارش می کنند و اجازه ترخیص می دهند". عباس رجایی افزود: "اگر از گمرک سوال شود که چرا چنین برنج هایی وارد کشور می شود، حتما پاسخ می دهد، دانشکده های علوم پزشکی مرزها مجوز سلامتی آنها را داده اند". وی ادامه داد: "این در حالی است که در گذشته در بررسی آزمایشگاهی این دانشکده ها، فلزات سنگین مانند آرسنیک و کادمیم جزء برنامه های آزمایشی دانشکده علوم پزشکی و غذا و دارو نبود و حتی استاندارد هم در این زمینه نداشتند". رجایی تاکید کرد: "در صورتی که این آلودگی در برنج های هندی وجود داشته باشد، تعلل دانشکده های علوم پزشکی و وزارت صنعت، معدن و تجارت است". رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس تصریح کرد: "اگر برنج های هندی آلوده نیست، وزارت بهداشت باید هر چه سریع تر عدم آلوده بودن این برنج ها را اعلام کند". به گزارش سرویس سلامت خبرگزاری ایسنا در تاریخ ۹۲/۱۰/۴ (کد خبر: ۹۲۱۰۰۴۰۱۸۷۰)، رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی به ماجرای واردات ۱۳ نوع برنج آلوده هندی در دو سال گذشته اشاره و عنوان کرد که اطلاعات مربوط به عدم سلامت این برنج ها را خود سازمان استاندارد جمع آوری کرده بود، اما مسئولان وقتش را ناچار کرده اند طی مصاحبه هایی اعلام کنند، این برنج ها مشکلی ندارند!

اجرای طرح نظارتی بر سلامت برنج های وارداتی از ابتدای سال ۹۳

در چنین شرایطی به نظر می رسد مسئولین سازمان غذا و دارو به همراه دستگاه های ذیربط به اهمیت موضوع پی برده و دست به کار شده اند تا مشکل برنج های وارداتی مسموم را برای همیشه حل کنند و پرونده آن را ببندند. به گزارش سرویس سلامت خبرگزاری ایسنا در تاریخ ۹۲/۱۰/۴ (کد خبر: ۹۲۱۰۰۴۰۱۸۷۰)، مدیر کل نظارت و ارزیابی فرآورده های خوراکی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو درباره راهکار اساسی وزارت بهداشت به منظور حل این مشکل وعده داده است که با اجرای ضربتی این طرح از سه ماه آینده، مردم دیگر نگرانی درباره برنج که سرانه مصرف بالایی دارد،

نداشته باشند. هدایت حسینی با اشاره به اجرای طرح شش بندی "تشدید نظارت بر ایمنی و سلامت برنج" از ابتدای سال ۹۳ عنوان کرد: "بند نخست این برنامه، ثبت منبع و محصول برنج در کشور مبدأ است. بر این اساس، واحد فرآوری برنج باید از لحاظ فنی و بهداشتی به تایید وزارت بهداشت برسد. هر کارخانه ای از اول فروردین اجازه صادرات نخواهد داشت مگر نظام کیفیت و ایمنی اش به تایید ما رسیده باشد". وی افزود: "واحد های فرآوری برنج در هند باید از وزارت بهداشت تاییدیه بگیرند". در ادامه حسینی به شناسنامه دار شدن برنج های وارداتی بر اساس بند دوم طرح تشدید نظارت بر ایمنی و سلامت برنج اشاره کرد و گفت: "کنون محصولات ما شناسنامه ندارند و اطلاعات آنها در جایی ثبت نمی شود. حتی اگر وزارت بهداشت در جریان بازرسی ها به مشکلاتی بر بخورد، در نمی یابد که عرضه کننده چه کسی بوده است؟ اما با شناسنامه دار شدن، برنج قابلیت ردیابی پیدا می کند. به برنج های وارداتی کد رهگیری اعطا می شود که در آن مواردی چون نام واحد بسته بندی کننده، کشور و حتی استان مبدأ و نماینده پخش آن در ایران مشخص است".

آلوده بودن برنج های ایرانی!

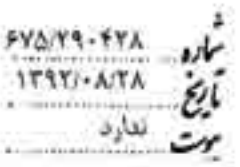
حال پس از گذشت پنج سال، تازه ترین خبرها حکایت از آلودگی پنج نوع برنج تولید داخل به انواع فلزات سنگین و قارچ آفلاتوکسین دارد. بر اساس نامه منتشر شده (مورخ ۹۲/۸/۲۸، شماره نامه: ۶۷۵/۲۹۰۴۲۸) در پایگاه اطلاع رسانی شبکه خبر در تاریخ ۹۲/۸/۳۰ و پایگاه خبری سلامت در تاریخ ۹۲/۹/۵ (کد خبر: ۵۵۵۱)، دستور جمع آوری برنج های اویلا، صدر هاشمی آستانه اشرفیه، طارم محلی معطر فریدون کنار، سیاه دم هاشمی دودی، ستایش، بابانور (هندی) و زیتون (پاکستانی) از بازار و مراکز پخش و توزیع مواد غذایی توسط سازمان غذا و دارو ابلاغ شد. در این نامه دکتر هدایت حسینی مدیر کل نظارت و ارزیابی فرآورده های خوراکی و آشامیدنی خطاب به معاونان غذا و داروی دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور، دستور جمع آوری هفت نوع برنج ایرانی و وارداتی را به دلیل آلودگی قارچی و آلودگی به فلزات سنگین از سطح بازار اعلام کرد.

جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران

معاون محترم غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور

موضوع: نمونه های برنج

سلام علیکم؛

احتراما با توجه به نامه شماره ۶۸۵/۱۲۱۲۰ مورخ ۹۲/۸/۲۲ مرکز آزمایشگاههای مرجع کنترل غذا و دارو نمونه های برنج با نامهای تجاری به شرح ذیل از نظر فاکتورهای اعلام شده با استاندارد مربوطه مطابقت ندارند لذا خواهشمند است دستور فرمایید نسبت به جمع آوری محصولات مورد نظر از سطح عرضه و واحد های بسته بندی کننده برنج دارای پروانه ساخت در اسرع وقت اقدام لازم معمول گردد و گزارش میزان محصولات جمع آوری شده از هر نام تجاری به تفکیک تا تاریخ ۱۳۹۲/۹/۲۰ به این اداره کل اعلام شود.

ردیف	نام محصول	نام تجاری	عدم تطابق
۱	برنج	بابانور (کشور هند)	میزان سرب
۲	برنج	ستایش	میزان کادمیم
۳	برنج	صدری هاشمی آستانه اشرفیه	میزان کادمیم
۴	برنج	زیتون (کشور پاکستان)	میزان کادمیم
۵	برنج	طارم محلی معطر فریدون کنار	میزان آرسنیک
۶	برنج	اویلا	میزان آفلاتوکسین B1
۷	برنج	سیاه دم هاشمی دودی (رشت)	میزان آفلاتوکسین B1

دکتر هدایت حسینی

مدیر کل نظارت و ارزیابی فرآورده های خوراکی و آشامیدنی

رونوشت:

جناب آقای دکتر بابانور معاون محترم وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو

جناب آقای دکتر مسئول رئیس محترم مرکز آزمایشگاه های مرجع کنترل غذا و دارو

جناب آقای دکتر مسئول رئیس محترم مرکز سلامت محیط و کار

فروشگاه زنجیره ای رفاه جهت اطلاع و جمع آوری و ارائه گزارش به این اداره کل

فروشگاه زنجیره ای آتنا جهت اطلاع و جمع آوری و ارائه گزارش به این اداره کل

فروشگاه زنجیره ای جهت اطلاع و جمع آوری و ارائه گزارش به این اداره کل

شرکت هابیر کنترل جهت اطلاع و جمع آوری و ارائه گزارش به این اداره کل

فروشگاه سپه جهت اطلاع و جمع آوری و ارائه گزارش به این اداره کل

فروشگاه قفس جهت اطلاع و جمع آوری و ارائه گزارش به این اداره کل

جناب آقای دکتر ریویزی مدیر کل معتمد دفتر رئیس سازمان و روابط عمومی

سراش علوم بهداشتی محترم معاون محترم مدیر کل نظارت و ارزیابی فرآورده های خوراکی و آشامیدنی

جناب آقای مهندس مسعودیان معاون محترم مدیر کل نظارت و ارزیابی فرآورده های خوراکی و آشامیدنی

جناب آقای مداح مصطفی انور نظری

میرزا علی محمد مهندس آباد حفری، دانشمند استاندارد و مطابقت صنعتی ایران جهت اطلاع به واحد های استانی جهت جمع آوری و ارائه گزارش به این اداره کل

آقای علیرضا رازی رئیس هیات مدیره و مدیر عامل سازمان غذا و دارو

معاون وزیر و رئیس مرکز سلامت محیط و کار

معاون وزیر و رئیس مرکز سلامت محیط و کار

معاون وزیر و رئیس مرکز سلامت محیط و کار

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۲۰

مهر:

www.irbdc.ir

www.irbdc.ir

بر اساس این نامه، دستوری که مبتنی بر گزارش آزمایشگاه‌های مرجع کنترل غذا و دارو و پس از انجام آزمایش‌های کنترلی روی برنج‌های موجود در بازار منتشر شده است، برنج هندی با برند بابانور به دلیل بالاتر از حد استاندارد بودن میزان سرب و برنج پاکستانی زیتون به دلیل میزان بالای کادمیوم باید از سطح بازار فروش جمع‌آوری شود. این در حالی است که برنج ستایش نیز میزان بالایی کادمیوم در خود دارد، برنج صدری هاشمی آستانه اشرفیه نیز از کادمیوم بالایی برخوردار است و برنج طارم محلی معطر فریدونکنار نیز به دلیل آرسنیک بالا باید از سطح بازار جمع شود. برنج‌های توزیع شده با برند اوپلا و برنج سیاه دم هاشمی دودی رشت نیز از میزان بالای سم آفلاتوکسین برخوردار است. بدین ترتیب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر اساس گزارش منتشر شده در پایگاه خبرگزاری مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۲/۱۰/۱۴، در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که این برنج‌ها تحت عناوین تجاری بابانور، زیتون، ستایش، صدری هاشمی آستانه اشرفیه، طارم محلی معطر فریدون کنار، اوپلا و سیاه دم هاشمی دودی در فاکتور‌هایی چون میزان سرب، کادمیوم، آرسنیک و آفلاتوکسین مجاز در این محصولات، با استانداردها انطباق نداشته و غیر استاندارد است و به مصرف کنندگان توصیه می‌شود از خرید برنج‌های اعلام شده خودداری کنند. دکتر کاظم ندافی رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت که یک رونوشت از نامه سازمان غذا و دارو برای اجرا به او ابلاغ شده است، در این زمینه به روزنامه خراسان (مورخ ۹۲/۹/۲، کد خبر: ۵۹۸۴۷) گفت: "بر اساس نامه ابلاغ شده از سوی سازمان غذا و دارو مبنی بر آلودگی هفت نوع برنج عرضه شده در بازار، این مرکز پس از اعلام به تمامی دانشگاه‌های علوم پزشکی از آنها خواسته است طبق مقررات و پس از احراز علایم تجاری ذکر شده در نامه نسبت به جمع‌آوری برنج‌های آلوده از سطح بازار اقدام کنند". وی در ادامه در خصوص منشای آلودگی‌های موجود در برنج‌های ذکر شده و مشکلاتی که ممکن است در بلند مدت برای مصرف کنندگان ایجاد شود، اظهار کرد: "برنج‌های آلوده که متأسفانه تعدادی از آنها برنج‌های ایرانی است، به فلزات سنگین و یا سم آفلاتوکسین آلوده است. آزمایش‌های انجام شده روی برنج‌ها حکایت از آلودگی این نمونه‌ها به فلزاتی مانند سرب، آرسنیک و کادمیوم دارد که مصرف آنها در کوتاه مدت و بلند مدت عوارض بسیاری را روی سلامت مصرف کنندگان ایجاد می‌کند. وی علت آلوده شدن برنج به فلزات سنگین را آلوده بودن خاک، کود و آب مورد استفاده کشاورزان اعلام کرد و افزود: "سم آفلاتوکسین به دلیل رشد نوعی قارچ ایجاد می‌شود که علت اصلی رشد این قارچ شرایط بد نگهداری برنج در انبارهای مرطوب است". وی با تأکید بر این که میزان سموم و فلزات سنگین

در برنج‌های گزارش شده، کمی بیشتر از حد استاندارد وزارت بهداشت و موسسه استاندارد است و مصرف این محصولات عارضه‌آنی در مصرف کنندگان ایجاد نمی‌کند، گفت: "مصرف این محصولات در دراز مدت می‌تواند زمینه ساز بروز انواع سرطان در بین مصرف کنندگان شود و وزارت بهداشت نیز برای حفظ سلامت شهروندان دستور جمع‌آوری این محصولات از سطح بازار را صادر کرده است". معاون سازمان ملی استاندارد ایران طبق گزارش خبرگزاری تسنیم در تاریخ ۹۲/۹/۳ (کد خبر: ۲۰۰۸۸۳) در این خصوص عنوان کرد: "هفت نوع برنج داخلی و خارجی پس از پژوهش‌های آزمایشگاهی ناسالم تشخیص داده شده است که علاوه بر جلوگیری از واردات آنها از سطح بازار نیز جمع‌آوری می‌شود". بهادر کاظمی با اشاره به رعایت استاندارد‌ها و حد مجاز آلاینده‌ها در محصولات کشاورزی عنوان کرد: "در برنامه پنجم توسعه مقرر شده است محصولات کشاورزی به سمت رعایت استاندارد‌ها و حد مجاز آلاینده‌ها سوق داده شود و تا پایان برنامه پنجم دست کم ۲۵ درصد محصولات کشاورزی شناسنامه دار و معلوم شود در کجا و با چه کیفیتی تولید شده است و گواهینامه حداقل آلاینده‌ها را داشته باشد". معاون سازمان ملی استاندارد، شناسنامه دار کردن مزارع و محصولات آنها را ضروری دانست و گفت: "تنها در این صورت است که می‌توانیم جلو عرضه محصولات آلوده از مبدأ را بگیریم و تولید را اصلاح کنیم تا با حداقل آلاینده‌ها به مردم عرضه شود". با تأیید آلوده بودن برنج‌های داخلی و وارداتی توسط مقامات مسئول در رسانه‌ها، رضا فتوحی رئیس سازمان حفظ نباتات طبق خبر منتشر شده در خبرگزاری ایسنا در تاریخ ۹۲/۹/۲۶ (کد خبر: ۹۲۰۹۲۶۱۷۷۵۰) در این رابطه اظهار کرد: "به استناد بررسی‌ها و آزمایشات متعدد روی نمونه‌های گرفته شده توسط سازمان حفظ نباتات و مراکزی مانند دانشگاه علوم پزشکی مازندران و گیلان، برنج تولید شده داخلی هیچ مشکلی از نظر بالا بودن میزان باقیمانده‌های شیمیایی، سموم و آفت‌کش‌ها ندارد". با این حال طبق گزارش خبرگزاری خانه ملت در تاریخ ۹۲/۱۰/۱۴ در پایگاه خبری مجلس شورای اسلامی، معاون سازمان ملی استاندارد ایران دوباره آلودگی هفت نوع برنج داخلی و خارجی را تأیید کرد. به طوری که این مقام مسئول در سازمان استاندارد اظهار کرد که هفت نوع برنج خارجی و داخلی پس از انجام پژوهش‌های آزمایشگاهی، ناسالم تشخیص داده شده که از این هفت نوع برنج، پنج نوع آن محصول داخلی بوده و دو نوع آن برنج وارداتی با برند بابانو از کشور هندوستان و زیتون از کشور پاکستان است که خوشبختانه در این زمینه علاوه بر جلوگیری از واردات این دو نوع برنج خارجی، این نوع برنج‌ها از سطح بازار نیز جمع‌آوری می‌شود. در خصوص برنج‌های ایرانی هم به علت این که فروش و عرضه آنها

به صورت فله‌ای در بازار است و امکان تشخیص محل تولید وجود ندارد، در جمع‌آوری این گونه برنج‌های آلوده ایرانی مشکل داریم. به استناد همین گزارش، در خصوص اظهارات معاون سازمان ملی استاندارد در رابطه با صحت آلودگی برنج‌های ایرانی، عزت‌اله یوسفیان ملا نماینده مردم آمل و لاریجان در مجلس در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری خانه ملت گفت: "چنانچه اظهارات معاون سازمان ملی استاندارد درخصوص آلودگی برنج‌های ایرانی صحت داشته باشد و آلودگی در برنج‌های ایرانی که محصول داخلی‌اند، وجود داشته باشد؛ بدین ترتیب دولت باید پاسخگوی تمام این اتفاقات در کشور باشد و به طور حتم هم از نظر بهداشتی و سلامتی و هم از جنبه حمایت از کشاورزان باید خسارت‌های وارده در این بخش را پرداخت و جبران کند".

طبق گزارش منتشر شده در خبرگزاری مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۲/۱۰/۱۴، در نشست علنی ۱۲ آذر ماه ۹۲ مجلس، محمد حسین قربانی نماینده آستانه اشرفیه در مجلس در تذکر شفاهی به معاونت غذایی و دارویی وزیر بهداشت گفت: "اخیراً این معاونت با انتشار اطلاعیه‌ای سه نوع از برنج‌های مرغوب شمال را آلوده اعلام کرده و با توجه به مرغوبیت برنج‌های شمال کشور به‌ویژه استان گیلان، تعدادی از سودجویان و دست‌اندرکاران مافیای واردات برنج با سوء استفاده از برند برنج‌های مرغوب کشور، برنج‌های بی‌کیفیت خارجی را با برند داخلی در بازارهای هدف توزیع می‌کنند که با واقعیت‌های تولیدی منطقه مطابقت ندارد. بنابرین به جهت اهمیت موضوع، از معاونت غذایی و دارویی وزارت بهداشت انتظار جبران این بی‌تدبیری را به جهت کاهش دغدغه کشاورزان این منطقه را داریم تا بازار بیش از این دچار تنش نشود". پس از گذشت یک روز از تذکر شفاهی این نماینده در صحن علنی مجلس در تاریخ ۹۲/۹/۱۳ سازمان استاندارد ایران با ارسال جوابیه‌ای به خبرگزاری خانه ملت عنوان کرد: "موضوع هفت نمونه برنج آلوده به استناد نتایج آزمون در آزمایشگاه‌های کنترل غذا و دارو، از سوی مدیر کل نظارت و ارزیابی فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به سازمان استاندارد ایران اعلام شده است". در ادامه، طبق خبر منتشر شده در خبرگزاری ایسنا در تاریخ ۱۷ دی ماه ۹۲ (کد خبر: ۹۲۴۳۰۹۲۱۰۱۷۰)، جمیل علیزاده شایق دبیر انجمن برنج از تشکیل "کمیته مشترک بررسی ابهام آلودگی برنج" خبر داد و گفت: "هیچ یک از برنج‌های ایرانی آلودگی ندارند و پس از تأیید شدن آلودگی برخی محموله‌های برنج هندی، ادامه واردات برنج مشروط به اتمام بررسی نمایندگان مجلس شورای اسلامی در کمیسیون‌های کشاورزی و بهداشت و ارائه گزارش کامل از وضعیت تولید برنج در این کشور است".

ابراز نگرانی کاذب از برنج مهندسی ژنتیک شده (تراریخته) در برابر خطر محرز برنج‌های مسموم

با آن که به نظر می‌رسد وزارت جهاد کشاورزی قبل از هر سازمان دیگری در این رابطه وظیفه دارد تا سلامت و امنیت محصولات کشاورزی را پیش از ورود به بازار بررسی و شناسایی کند، سهل‌انگاری این سازمان و سازمان‌های ذیربط حوزه سلامت و کشاورزی در انجام آزمایش و سنجش بر روی سلامت محصول پر مصرف برنج، بازی با لبه تیغی برنده است که سلامت مردم را به خطر می‌اندازد. بدین ترتیب در کشمکش بررسی آلوده بودن برنج‌های داخلی و وارداتی که چند سالی است از سوی مسئولین مختلف تأیید و سپس تکذیب می‌شود، صرف نظر از حرف‌های ضد و نقیض مسئولین امر و پشت پرده‌هایی که برنج‌های آلوده دارند، حفظ سلامت مردم در عصر بیماری‌های ناشناخته‌ای که هنوز منشای مشخصی ندارند، موضوع مهمی است که باید مسئولین حوزه سلامت و کشاورزی، به صورت ضربتی و فوری به آن رسیدگی جدی کنند. در حالی که برنج‌های آلوده به دلیل انباشت فلزات سنگین در بدن می‌تواند صدمات جبران‌ناپذیری از جمله مرگ زودرس، مختل کردن جریان خون‌سازی، ابتلای انواع سرطان‌ها، اختلالات عصبی، اختلالات پوستی، اختلال در عملکرد آنزیم‌ها، سقط جنین، ناباروری و حتی مشکلات ژنتیکی در نسل‌های بعدی داشته باشد، توزیع آنها در بازار و از سر گرفتن واردات بی‌سر و صدای آن چه معنایی می‌تواند داشته باشد؟ مگر در خبرها نخواندیم که برنج آلوده به آرسنیک اولین عامل سرطان کودکان است؟ در اثر همین سهل‌انگاری‌ها است که سلامت مردم بی‌اهمیت می‌شود. اگر موضوع آلوده بودن این محصول، محرمانه است، آیا واردات و مصرف آن هم محرمانه است؟ آیا محرمانه بودن و منعکس نکردن موضوع آلوده بودن برنج، حق مصرف کننده است؟! آیا ادعای رئیس موسسه پژوهشی برنج کشور در رابطه با مضر بودن برنج‌های با کیفیت و ضد آفت از طریق دستکاری ژنتیکی، در حالی که هنوز برنج تراریخته در دنیا تجاری‌سازی نشده است، درست است؟! با این وجود، در حالی که بیش از ۱۷۰ میلیون هکتار سطح زیر کشت دنیا مربوط به گیاهان تراریخته است، در حالی که سلامت و امنیت محصولات تراریخته بارها و بارها از طریق آزمایشات کارشناسی و ارزیابی ایمنی به اثبات رسیده است، در حالی که ایران پتانسیل بالایی برای تولید محصولات تراریخته دارد و روزی تولید کننده اولین برنج تراریخته دنیا بود، هم اکنون عدم تولید برنج سالم تراریخته داخلی به جای واردات ۶۰ درصدی برنج آلوده به کشور، با چه منطقی قابل توجیه است؟ جای سؤال

است در حالی که بیش از ۹۰ درصد واردات سویا و ذرت به کشور از محصولات تراریخته است، همچنین حدود ۷۵ درصد نهاده‌های دامی و خوراک دام و طیور وارداتی نظیر ذرت و سویا و تمامی روغن‌های خام وارداتی به کشور از محصولات تراریخته است، آیا نمی‌توان محصولات سالم تراریخته از جمله برنج تراریخته را در کشور تولید کرد و از واردات برنج‌های آلوده به کشور، جلوگیری کرد؟ در حالی که برنج تراریخته در سال ۸۳ در کشور به مرحله تجاری سازی رسید و سپس با روی کار آمدن مدیران فناوری هراس در مدیریت سازمان‌های کشاورزی، این محصول سالم، مظلومانه در انباری متروک به قفل و زنجیر کشیده شد، آیا رواست که در چنین شرایطی نیز با توسعه فناوری سر ستیز داشت؟ اگر فشار تحریم‌ها آن قدر زیاد است که دولت را مجبور به واردات برنج آلوده می‌کند، آیا وقت آن نرسیده است که با بکارگیری علوم و فناوری نوین مهندسی ژنتیک در تولید محصولات کشاورزی، هم کشور را از واردات چنین محصولاتی رهایی بخشید و هم با تولید ملی خودمان از محصولاتی استفاده کنیم که سالم و مفیدند و عاری از هر گونه سم و آفت کش شیمیایی هستند؟! در واقع، نگرانی کاذب از تولید برنج سالم تراریخته با وجود خطرات محرز مصرف برنج‌های آلوده یکی دیگر از نمونه‌های بارز فناوری هراسی مسئولین و مدیرانی است که بر بی کفایتی‌شان صحه می‌گذارد. آری! اینها همه دغدغه‌هایی است که باید به طور جدی مطرح و رسیدگی شود. فقط چیزی که می‌ماند یک هشدار است: لطفا در خرید و مصرف برنج مراقب باشید!...

دستاوردی دیگر در مهندسی ژنتیک، تولید اولین همبرگر با گوشت مصنوعی در جهان!

تهیه و تنظیم: سمیه دبیری

همچنان که آینده غذایی دنیا به دلیل افزایش روز افزون تقاضا برای غذا و عدم توانایی امکانات موجود جهت پاسخ گویی به این افزایش تقاضا در حال تهدید شدن است، دانشمندان به دنبال یافتن جایگزین‌های خوراکی مناسب برای بشر هستند. چندی پیش عده‌ای از پژوهشگران، استفاده از حشرات را به عنوان منبعی برای تأمین پروتئین مورد نیاز در غذای انسان پیشنهاد کردند. مشکل عمده‌ای که مانع از فراگیری این گونه پیشنهادات می‌شود، مناسب نبودن طعم این منابع غذایی و باور عمومی مردم در مورد آنها است. جدیدترین دستاورد در این حوزه از تولیدات غذایی، تولید گوشت مصنوعی است. به گزارش مهر، چندی پیش اولین همبرگر تولید شده از گوشت مصنوعی رو نمایی و طعم آن مورد آزمایش قرار گرفت. این محصول مصنوعی که به نوعی گران‌ترین همبرگر جهان نیز محسوب می‌شود از سلولی که از ساق یک گاو برداشته شده بود به روش آزمایشگاهی تولید شده است. این همبرگر ۲۵۰،۰۰۰ پوندی از ۲۰۰۰۰ نوار باریک گوشت که در آزمایشگاهی در دانشگاه «ماستریخ» هلند تولید شده بود، ساخته شده است. علاوه بر آن در این همبرگر از نمک، پودر تخم مرغ، خرده‌های نان، آب

شلغم قرمز (لبو) و زعفران نیز استفاده شده است. کسانی که این گوشت مصنوعی را امتحان کردند، معتقدند طعم آن بسیار به گوشت نزدیک است و تنها عیب آن را خشک بودن بافت این گوشت بعد از طبخ می‌دانند که آن هم به دلیل عدم وجود بافت چربی در این گوشت مصنوعی است.

پژوهشگران می‌گویند از سلول برداشته شده از یک گاو می‌توان ۱۷۵،۰۰۰،۰۰۰ همبرگر مانند این درست کرد که برای درست کردن همین مقدار همبرگر، ۴۴۰،۰۰۰ گاو مورد نیاز است. تقاضا برای گوشت در دنیا در حال افزایش است و در ۴۰ سال آینده دو سوم از این نیاز قادر به پاسخگویی نخواهد بود و از این جهت این روش را می‌توان راهی کاربردی برای حل این

مشکل دانست. این پروژه سال‌ها قبل با آزمایش بر روی گوشت موش آغاز و سرانجام به این جا منتهی شده است. حامی بزرگ این پروژه کسی نبود جز «سرگئی برین» یکی از بنیان‌گذاران «گوگل» که تا روز قبل از رونمایی از این همبرگر، کسی از نقش او در انجام آن خبر نداشت. او دلیل اصلی حضور در این کار را حمایت از حیوانات و پیدا کردن راهی برای جلوگیری از نابودی آنها در سال‌های آینده اعلام کرده است.

پژوهش‌ها و آزمایش‌های دانشمندان نشان داده است که از یک نمونه واقعی می‌توان هر نوع گوشتی را تولید کرد. این پروژه هرچند نویدگر شناسایی راه‌هایی نو در خصوص تولید محصولات غذایی است و توان حل بسیاری از مشکلات حوزه غذا و محیط زیست را در خود دارد اما با نگاهی به هزینه تولید این محصول و باور عمومی جامعه در خصوص چنین محصولاتی، واضح است هنوز راهی طولانی تا رسیدن به هدف نهایی که تولید محصولات غذایی ارزان، ایمن و مورد پسند مردم است، پیش رو است.

جناب آقای دکتر زینلی

انجمن ایمنی زیستی ایران با قلبی آکنده از اندوه و با نهایت تأثر، ضایعه در گذشت مادر گرامیتان را تسلیت عرض کرده و از درگاه خداوند سبحان برای آن مرحومه عزیز، غفران و رحمت الهی و برای حضرت تعالی و سایر سوگواران شکیبایی و صبر جمیل مسئلت می‌کند.

روحشان شاد و یادشان گرامی باد.

فراخوان ارسال مقاله به فصل نامه علمی-ترویجی ایمنی زیستی

به اطلاع دانشجویان، پژوهشگران و اساتید محترم می‌رساند فصل نامه دو زبانه علمی-ترویجی ایمنی زیستی، توسط انجمن ایمنی زیستی ایران با هدف اطلاع‌رسانی و نشر دانش روز ایمنی زیستی و چاپ مقاله‌های ترویجی، آموزشی، مروری، پژوهشی و تحلیلی در زمینه‌های ایمنی زیستی منتشر می‌شود و دارای مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و ثبت شده در پایگاه استنادی مجلات جهان اسلام (ISC) است. فصل نامه دو زبانه علمی-ترویجی ایمنی زیستی حائز رتبه اول در میان کلیه مجلات علمی-ترویجی و علمی-پژوهشی حوزه علوم زیستی به گزارش پایگاه استنادی مجلات جهان اسلام (ISC) است. بدین وسیله از کلیه اساتید دانشگاه، پژوهشگران، دانشمندان و دانشجویان رشته‌های علوم زیستی دعوت می‌شود تا مقاله‌های ارزشمند خود را برای انتشار در این مجله ارسال کنند. قابل ذکر است که مقاله‌ها می‌توانند به هر دو زبان انگلیسی یا فارسی باشند. علاقمندان می‌توانند جهت ارسال مقالات خود به پایگاه الکترونیک مجله به آدرس www.journalofbiosafety.ir مراجعه و یا از طریق نشانی الکترونیک j.biosafety.s@gmail.com اقدام کنند.

معرفی سایت

سایت پاسخگویی به سئوالات گیاهان تراریخته

گیاهان تراریخته مهمترین دستاورد مهندسی ژنتیک در کشاورزی است که با وجود بهره‌مندی ۲۸ کشور دنیا در تولید و بکارگیری محصولات تراریخته، در برخی از

کشورها هنوز تردید در تولید آنها وجود دارد. بدین منظور سایت پاسخگویی به سئوالات محصولات تراریخته توسط اعضای شورای اطلاعات بیوتکنولوژی جهان و با همکاری فدراسیون کشاورزی آمریکا، انجمن تجارت دانه آمریکا، انجمن سویای آمریکا، انجمن ملی پرورش دهندگان ذرت و شورای ملی پنبه تشکیل شده است. این سایت، سایت پرسش و پاسخی است که به هر گونه سؤال و ابهام در رابطه با بیوتکنولوژی و محصولات تراریخته جواب می‌دهد. هدف این سایت ارائه اطلاعات کامل و جدید درباره کاربرد فناوری بیوتکنولوژی در کشاورزی و تولید محصولات تراریخته است. شما می‌توانید سئوالات خود را در رابطه با گیاهان تراریخته بپرسید و پاسخ خود را دریافت کنید. کافی است که به آدرس <http://gmoanswers.com> مراجعه کرده و سئوالات خود را مطرح کنید. این سایت در اسرع وقت به سئوالات شما جواب می‌دهد. سایت پاسخگویی به سئوالات محصولات تراریخته با تیمی مجرب با شعار "بپرسید و پاسخ بگیرید" آماده است تا هر گونه سؤال در رابطه با تاریخچه محصولات تراریخته، چگونگی تولید آنها، ایمنی و سلامت محصولات تراریخته، آزمایشات، ارزیابی و بررسی‌های زیست محیطی و سایر سئوالات مطرح شده را از طریق پیوستن به این سایت به شما ارائه دهد.

معرفی کتاب

ژنتیک مولکولی

مولفان: محمد حسن شاه حسینی و امیر عباس رحیمی
نوشتار حاضر یکی از اولین منابع در زمینه ژنتیک مولکولی با دید مفهومی و کاربردی است. آنچه در این کتاب ارائه شده است مشتمل بر هفت فصل است. در فصل‌های این کتاب به ژن‌ها و کروموزوم‌ها، چگونگی مسیر کشف ساختار دی‌ان‌ای، الگوهای کلی همانند سازی در پروکاریوت‌ها و یوکاریوت‌ها و حتی اندامک‌ها، تکنیک‌های همانند سازی در شرایط آزمایشگاه، روش‌های تغییر یافته واکنش زنجیره‌ای پلیمرز، تکنیک ریل تایم، رونویسی در پروکاریوت‌ها و یوکاریوت‌ها، مراحل سنتز آران‌ای و پروتئین، انواع وکتورها و میزبان‌ها و روش‌های شناسایی موتاسیون‌ها در آزمایشگاه پرداخته شده است. در این کتاب سعی شده که مفاهیم اساسی ژنتیک مولکولی و کاربرد آنها به زبانی ساده و قابل استفاده ارائه شود.

اطلاعیه

عضویت در خبرنامه هفتگی

Crop Biotech Update

خبرنامه هفتگی Crop Biotech Update توسط سرویس بین‌المللی دستیابی و استفاده از بیوتکنولوژی کشاورزی (ISAAA) تهیه و تنظیم شده است که به صورت هفتگی و رایگان اخبار و اطلاعیه‌های مهم در زمینه بیوتکنولوژی کشاورزی را در اختیار کلیه اعضای خود قرار می‌دهد. مرکز اطلاعات بیوتکنولوژی ایران (IRBIC) به آدرس www.irbic.ir یکی از اعضای فعال ISAAA است که زیر نظر دو انجمن بزرگ ایمنی زیستی و بیوتکنولوژی ایران فعالیت می‌کند. سرویس بین‌المللی دستیابی و استفاده از بیوتکنولوژی کشاورزی (ISAAA) یک لینک اختصاصی را تنها جهت عضویت اعضای مشتاق از ایران در اختیار مرکز اطلاعات بیوتکنولوژی ایران قرار داده است. از علاقمندان دعوت می‌شود چنانچه تاکنون در خبرنامه هفتگی Crop Biotech Update عضو نشده‌اند، جهت عضویت در این خبرنامه و دریافت اخبار و اطلاعیه‌ها به سایت <http://www.isaaa.org/subscribe/ir> مراجعه کرده و جهت عضویت در این خبرنامه اقدام کنند.

ارتباط با ما

از کلیه علاقمندانی که مایلند مطالب مرتبط با ایمنی زیستی شامل خبر، گزارش و یا مقاله را در این نشریه منتشر کنند دعوت می‌شود مطالب خود را به صورت فایل Word به آدرس پست الکترونیک دبیرخانه انجمن ایمنی زیستی ارسال کنند. بدیهی است ارسال مطالب به منزله چاپ قطعی آنها نبوده و در صورت چاپ، نشریه در ویراستاری مطالب آزاد است. همچنین عزیزانی که مایل به ارائه آگهی در این نشریه هستند می‌توانند برای اطلاعات بیشتر از طریق تلفن‌ها و یا پست الکترونیک با دبیرخانه انجمن تماس حاصل کنند. دبیرخانه انجمن ایمنی زیستی ایران ضمن قدردانی و امتنان از بذل توجه کلیه اساتید، دانش پژوهان، صاحب نظران و خوانندگان گرامی از هرگونه انتقاد، پیشنهاد و اظهار نظر جهت تکمیل و تصحیح این مجموعه در شماره‌های بعدی آن استقبال خواهد کرد. شایان ذکر است درج مطالب در این نشریه الزاما به معنی رد یا قبول دیدگاه نویسنده محترم از سوی انجمن ایمنی زیستی ایران نیست.

تلفن: ۰۹۱۹۲۶۰۲۲۴۳ - ۰۹۱۲۲۱۹۱۷۸۷

تلفکس: ۴۴۵۸۰۳۷۵

آدرس سایت انجمن:

www.biosafetysociety.ir

آدرس پست الکترونیک:

biosafetysocietyofiran@gmail.com

جهت آگاهی از نحوه عضویت در انجمن ایمنی زیستی و دریافت فرم مربوطه می‌توانید به سایت انجمن ایمنی زیستی ایران مراجعه کنید. شایان ذکر است که کلیه مراحل ثبت عضویت الکترونیک و از طریق سایت و پست الکترونیک است و نیازی به مراجعه حضوری نیست.

دهمین جشنواره ملی فن آفرینی بهایی

فراخوان دهمین "جشنواره ملی فن آفرینی بهایی"

بدین وسیله به اطلاع می‌رساند دهمین "جشنواره ملی فن آفرینی بهایی" توسط شهرک علمی و پژوهشی اصفهان به نمایندگی از وزارت علوم؛ تحقیقات و فناوری از تاریخ ۱۸ الی ۲۰ اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۳ در اصفهان برگزار خواهد شد. بنا بر گزارش دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی؛ هدف از برگزاری جشنواره فن آفرینی بهایی، ترویج و توسعه فرهنگ خلاقیت، نوآوری، فن آفرینی و شناسایی و تشویق ایرانیان فن آفرین سراسر جهان است. گفتنی است که جشنواره فن آفرینی بهایی، کلیه زمینه‌های فن آفرینی شامل فنی و مهندسی؛ پزشکی و بهداشت؛ علوم پایه؛ کشاورزی؛ علوم انسانی؛ فرهنگ و هنر؛ خدمات و ... را در بر می‌گیرد. برای شرکت در این جشنواره محدودیت سنی؛ جنسیتی یا تحصیلی وجود ندارد و ایرانیان فن آفرین مقیم خارج از کشور هم می‌توانند در این جشنواره شرکت کنند. لازم به ذکر است که در حاشیه برگزاری جشنواره فن آفرینی بهایی، نمایشگاه ملی فن آفرینی بهایی، به منظور نمایش آخرین دستاوردهای علمی فن آفرینی در اصفهان برگزار خواهد شد. علاقمندان می‌توانند جهت ثبت نام در بخش‌های فن آفرینان و نمایشگاه دهمین جشنواره ملی فن آفرینی بهایی، با مراجعه به سایت www.shf.ir در پرتال جشنواره اقدام کنند.

تبلیغات

خبرنامه انجمن

ایمنی زیستی ایران

شرکت ها و سازمان هایی که مایل به درج تبلیغات خود در خبرنامه یا سایت های وابسته به انجمن ایمنی زیستی ایران هستند، می توانند در ساعات اداری با تلفن های ۰۲۷۵-۴۴۵۸۰۳۷۵، ۰۹۱۲۷۶۵۹۸۵۷ تماس گرفته و تعرفه های تبلیغات در خبرنامه انجمن را دریافت کنند. بر اساس مصوبه هیئت مدیره انجمن ایمنی زیستی ایران اعضای موسساتی انجمن می توانند سالانه یک نوبت تبلیغ رایگان در این خبرنامه درج کنند. مدیران اعضای موسساتی انجمن با ارسال فایل تصویر تبلیغات خود به دبیرخانه انجمن، می توانند از این فرصت استفاده کنند. همچنین انجمن ایمنی زیستی ایران تمهیداتی برای طراحی تبلیغات شرکت ها در خبرنامه و سایت های انجمن در نظر گرفته است که برای اطلاع از شرایط آن می توانید با دبیرخانه انجمن تماس حاصل کنید.

خبرنامه انجمن ایمنی زیستی ایران دارای مجوز رسمی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است که به صورت دوماهنامه منتشر می شود و علاوه بر این که نسخه های چاپی آن برای مقامات مسئول کشور از جمله نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی ارسال می شود نسخه الکترونیکی آن در اختیار کلیه اعضای انجمن های مرتبط و روی سایت مرکز اطلاعات بیوتکنولوژی ایران www.irbic.ir و سایت انجمن ایمنی زیستی ایران www.biosafetysociety.ir نیز قرار می گیرد.

